

Uchwała Nr XIX/145/2016

Rady Gminy w Kole

z dnia 29 czerwca 2016 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Koło na lata 2016-2021

Na podstawie art.18 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 446/ i art. 17 ust.1 pkt.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej / t.j. Dz. U. z 2015 r., poz.163 z późn. zm./ Rada Gminy w Kole uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Koło na lata 2016-2021, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

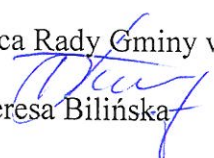
§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

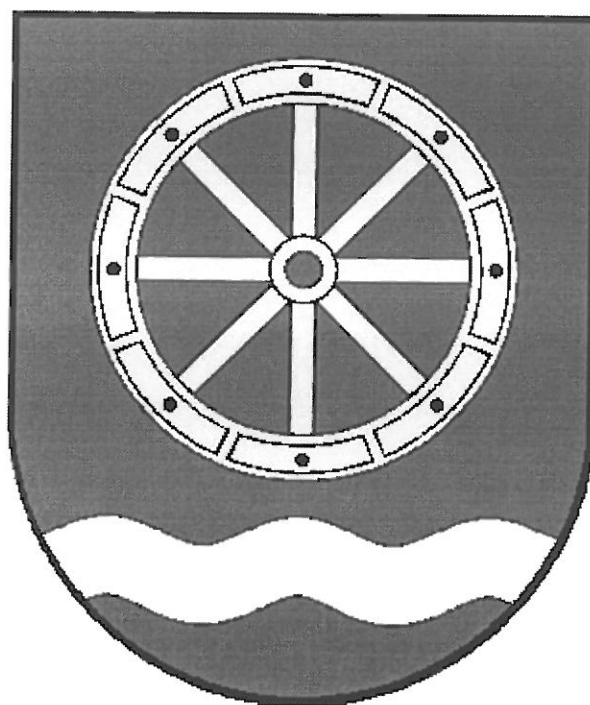
§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy w Kole

Teresa Bilińska

Załącznik do uchwały
nr XIX/145/2016
Rady Gminy Koło
z 29 czerwca 2016 r.

GMINA KOŁO

**Strategia Integracji i Rozwiązywania
Problemów Społecznych Gminy Koło
na lata 2016-2021**

przygotowana przez

ul. Petera Mansfelda 4
60-855 Poznań
tel. +48 61 665 78 00
fax +48 61 665 78 09
remedis@remedis.eu

NIP: 781-179-27-48
REGON: 300464078
KRS: 0000270485
Kapitał zakładowy: 6.330.010,20 zł

1.	WSTĘP	5
1.1.	STRUKTURA DOKUMENTU	6
2.	CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA.....	8
2.1.	PODSTAWY PRAWNE.....	9
2.2.	PODSTAWY STRATEGICZNO – PROGRAMOWE	10
2.2.1.	DOKUMENTY EUROPEJSKIE I KRAJOWE	10
2.2.2.	DOKUMENTY REGIONALNE I LOKALNE.....	14
3.	CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA	18
3.1.	POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA I SIEĆ OSADNICZA	19
3.2.	INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	22
3.2.1.	MIESZKALNICTWO	22
3.2.2.	SIEĆ KOMUNIKACYJNA	23
3.2.3.	SIEĆ WODOCIĄGOWA.....	24
3.2.4.	SIEĆ KANALIZACYJNA I GOSPODARKA ODPADAMI	25
3.2.5.	SIEĆ GAZOWA	25
3.2.6.	INFRASTRUKTURA ENERGETYCZNA.....	25
3.2.7.	SIEĆ TELEFONICZNA I TELEKOMUNIKACYJNA.....	26
3.3.	SYTUACJA DEMOGRAFICZNA	26
3.4.	SYTUACJA GOSPODARCZA.....	29
3.4.1.	ROLNICTWO	29
3.4.2.	PRZEDSIĘBIORSTWO	31
3.5.	EDUKACJA.....	32
3.6.	KULTURA, SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA	34
3.7.	GŁÓWNE PROBLEMY Z ZAKRESU POLITYKI SPOŁECZNEJ	38
3.7.1.	PROBLEMY NA RYNKU PRACY.....	41
3.7.2.	BEZDOMNOŚĆ.....	43
3.7.3.	SYTUACJA DZIECI.....	44

3.7.4.	UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE	45
3.7.5.	SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	48
3.7.6.	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE.....	49
3.7.7.	OPIEKA ZDROWOTNA	50
3.8.	PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII ŚRODOWISKA LOKALNEGO	50
3.9.	ANALIZA SWOT	61
3.10.	ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	66
3.11.	PODSUMOWANIE CZĘŚCI DIAGNOSTYCZNEJ	67
4.	CZĘŚĆ PROGRAMOWA.....	68
4.1.	MISJA	69
4.2.	CELE STRATEGICZNE	71
4.2.1.	CEL STRATEGICZNY 1 – BUDOWA ZINTEGROWANEGO SYSTEMU WSPARCIA NIEPEŁNOSPRAWNYCH.....	71
4.2.2.	CEL STRATEGICZNY 2 – ZINTEGROWANY SYSTEM WSPARCIA I OPIEKI NAD DZIECKIEM ORAZ RODZINĄ	73
4.2.3.	CEL STRATEGICZNY 3 – PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ	75
4.2.4.	CEL STRATEGICZNY 4 – WSPIERANIE DZIAŁAŃ SŁUŻB SOCJALNYCH I POMOC W SAMODZIELNYM ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW.....	76
4.3.	METODY WDRAŻANIA I MONITOROWANIA STRATEGII INTEGRACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY KOŁO	77
5.	ZAŁĄCZNIKI	79
I.	WZÓR ANKIETY	80
II.	WZÓR ANKIETY	85
III.	ZESPÓŁ REMEDIS SA	88
	SPIS TABEL I RYSUNKÓW	89
	SPIS WYKRESÓW	93

1. WSTĘP

1.1. STRUKTURA DOKUMENTU

Gminna Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Koło na lata 2016-2021 jest wieloletnim dokumentem programowym. Tworzenie jej obejmuje szereg działań i dziedzin polityki społecznej. Odpowiednio przygotowana i wdrożona strategia ma doprowadzić do rozwiązania kluczowych problemów społecznych w Gminie.

Do prac nad Strategią można podejść na kilka sposobów. Można ją potraktować jako dokument wymagany przez prawo i niezbędny przy ubieganiu się o fundusze strukturalne albo można uważać ją jako szansę na integrację i mobilizację sił społecznych i środków finansowych w celu złagodzenia, zapobiegania lub nawet rozwiązania wielu problemów społecznych.

Przed władzami samorządowymi oraz instytucjami pomocy społecznej na poziomie lokalnym, stają do rozwiązania trudne problemy. Pogłębiające się dysproporcje dochodowe rodzin, zjawiska związane ze sferą ubóstwa, niedostatek materialny rodzin, problemy egzystencji osób samotnych i starszych oraz niepełnosprawnych. Te wszystkie zjawiska tworzą mieszaninę problemów społecznych, które decydują później o sposobie odczuwania jakości życia przez społeczność lokalną. Funkcjonowanie wspólnoty samorządowej, jaką jest gmina zależy od skuteczności ich rozwiązywania. Jest to proces długofalowy, dlatego celowe jest strategiczne podejście, również na poziomie lokalnym.

Podejście do problemów sfery społecznej zaprezentowane w niniejszej Strategii pozwala na przyjęcie rozwiązań w celu ograniczenia niekorzystnych zjawisk. Realizacja zadań postawionych przed pomocą społeczną zarówno na poziomie społeczności lokalnej, jak i na poziomie rodziny i jednostki wymaga profesjonalnego i systemowego diagnozowania problemów społecznych na terenie Gminy.

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Koło na lata 2016-2021 składa się z trzech części, tj. części wprowadzającej, diagnostycznej i części programowej.

- I. Część wprowadzająca zawiera elementarne informacje dotyczące konstruowania dokumentu. Przedstawione w niej zostały aspekty prawne, będące podstawą działania samorządu lokalnego, zasady i wartości, na których opiera się lokalna polityka społeczna oraz najważniejsze informacje dotyczące metodyki pracy nad strategią. W tym rozdziale przybliżono również związek z innymi dokumentami strategicznymi funkcjonującymi na różnych poziomach administrowania i zarządzania.

- II. Część diagnostyczna zawiera informacje ogólne dotyczące Gminy oraz diagnozę. Wiedza ta została oparta zgromadzona na podstawie analizy danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w Gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców, identyfikacji mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego systemu polityki społecznej.
- III. Część programowa zawiera najważniejsze założenia polityki społecznej Gminy na lata 2016-2021. Są one ujęte w formie misji, celów strategicznych, programów operacyjnych i działań. Wskazano również podmioty realizujące strategię, współdziałające oraz planowane źródła finansowania i czas realizacji wyznaczonych w dokumencie działań. Zaprezentowano także sposoby wdrożenia Strategii oraz prowadzenie monitoringu i realizacji.

Prace nad Strategią Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych to proces, mający kilka etapów, wymagający zaangażowania wielu osób i instytucji. Każda strategia służy do osiągnięcia zamierzonych celów, za pomocą wskazanych programów, z określonymi wskaźnikami realizacji. Samorząd Gminny oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wytycza i zatwierdza działania – wykonalne technicznie, realne ekonomiczne i akceptowalne społecznie ale nie mogą pozostać jedynymi ich realizatorami. Warunkiem powodzenia jest współpraca władz samorządowych przy realizacji zamierzeń zawartych w Strategii z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się polityką społeczną oraz takimi organizacjami jak oświata, służba zdrowia, policja itp. Odpowiednio zaprojektowana i wprowadzona polityka społeczna stanowi inwestycję, która procentuje dla wszystkich mieszkańców, także nie objętych bezpośrednio jej interwencją.

Dokument niniejszy jest również wyrazem dążenia władz Gminy do zapewnienia mieszkańcom jak najlepszych warunków życia na jej terenie. Pomyślność wspólnoty samorządowej zależy bowiem od wielu czynników, wśród których komfort życia i ład społeczny grają niebagatelną rolę. Bezrobocie, ubóstwo, stworzenie możliwości samorealizowania się młodzieży, integracja osób starszych i niepełnosprawnych są ważnymi wyznacznikami w dokonywanej przez mieszkańców ocenie działalności władz samorządowych i własnego poziomu życia. Strategia jest komunikatem skierowanym do lokalnej społeczności, stanowi wyraz troski Gminy o pomyślność obywateli, ukazuje zamierzone działania. Strategia ma szansę stać się nową jakością w relacjach pomiędzy uczestnikami życia społecznego na terenie Gminy i pobudzić aktywność społeczną mieszkańców.

2. CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA

2.1. PODSTAWY PRAWNE

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jej opracowania wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zmianami). Przewiduje on w ramach zadań własnych gminy „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”. Inne akty prawne, które mają wpływ na treść i kształt niniejszej Strategii to:

- Ustawa z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2015 r. poz. 1515 ze zmianami),
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286 ze zmianami),
- Ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2015 r., poz. 332 ze zmianami),
- Ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 114 ze zmianami),
- Ustawa z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2006 r., poz. 169 ze zmianami),
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015, poz. 1390 ze zmianami),
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224 ze zmianami),
- Ustawa z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r., poz. 149 ze zmianami),
- Ustawa z 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225 ze zmianami),
- Ustawa z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 ze zmianami),

- Ustawa z 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 966 ze zmianami),
- Ustawa z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r., poz. 239 ze zmianami),
- Ustawa z 11 lutego 2016 r. o Pomocy Państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r., poz. 195),
- Ustawa z 14 czerwca 1969 r. Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 23 ze zmianami),
- Ustawa z 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2015 r., poz. 2082 ze zmianami).

2.2. PODSTAWY STRATEGICZNO – PROGRAMOWE

Należy pamiętać, że Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Koło nie jest jedynym dokumentem w obszarze polityki społecznej, którego treść będzie dotyczyła mieszkańców. Analiza dokumentów programowych i strategicznych, które funkcjonują na poziomie europejskim, ogólnopolskim, wojewódzkim, powiatowym pozwala na skuteczniejsze programowanie działań na poziomie lokalnym.

2.2.1.DOKUMENTY EUROPEJSKIE I KRAJOWE

„EUROPA 2020 – STRATEGIA NA RZECZ INTELIGENTNEGO I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU SPRZYJAJĄCEMU WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU”

Głównym celem tego dokumentu jest powrót Europy po kryzysie na ścieżkę rozwoju, a następnie pozostanie na niej. Jej założenia to więcej miejsc pracy i wyższy standard życia mieszkańców Starego Kontynentu. Strategia pokazuje, że Europa może rozwijać się w sposób inteligentny i zrównoważony, może sprzyjać włączeniu społecznemu, umie znaleźć sposób na stworzenie nowych miejsc pracy i określić kierunek rozwoju społeczeństw. Strategia Europa 2020 obejmuje trzy wzajemnie powiązane ze sobą priorytety:

- Rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji,
- Rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywnej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej,

- Rozwój sprzyjający wyłączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Aby każde państwo UE mogło dopasować Strategię Europa 2020 do swojej szczególnej sytuacji wyznaczono cele, na których poszczególni członkowie wspólnoty powinni opierać swoje cele krajowe i metody działania.

- Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat powinien wynosić 75%,
- Na inwestycje w badania i rozwój należy przeznaczyć 3% PKB Unii,
- Należy osiągnąć cele „20/20/20” w zakresie klimatu i energii (20% redukcji emisji dwutlenku węgla, 20% energii uzyskiwać z odnawialnych źródeł, zwiększyć efektywność wykorzystania energii o 20%),
- Liczba osób przedwcześnie kończących naukę należy ograniczyć do 10%, a co najmniej 40% osób z młodego pokolenia powinno zdobywać wyższe wykształcenie,
- Liczbę osób zagrożonych ubóstwem należy zmniejszyć o 20 mln.

W ramach priorytetów i celów przygotowano również 7 projektów tematycznych, które mają umożliwić postępy.

- „Unia innowacji” – ma na celu poprawę warunków ramowych i dostępu do finansowania badań i innowacji,
- „Młodzież w drodze” – ma na celu poprawę wyników systemów kształcenia oraz ułatwiania młodzieży wejścia na rynek pracy,
- „Europejska agenda cyfrowa” – ma na celu upowszechnienie szybkiego Internetu,
- „Europa efektywnie korzystająca z zasobów” – jest to projekt na rzecz uniezależnienia wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów,
- „Polityka przemysłowa w erze globalizacji” – ma służyć poprawie otoczenia biznesu, szczególnie w odniesieniu do MŚP,
- „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia” – ma pomóc w modernizacji rynków pracy,
- „Europejski program walki z ubóstwem” – zakłada zapewnienie spójności społecznej i terytorialnej, tak aby korzyści płynące ze wzrostu gospodarczego i zatrudnienia były szeroko dostępne, a osoby ubogie i wykluczone społecznie mogły żyć godnie i aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym.

NARODOWA STRATEGIA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Narodowa Strategia Integracji Społecznej (NSIS) stawia na modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego. Na podstawie analizy wskaźników zestawionych w ramach kilkunastu obszarów życia społecznego wyznaczonych w NSIS sformułowano priorytety:

- Wzrost uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym,
- Poprawa jakości kształcenia na poziomie gimnazjalnym i średnim,
- Upowszechnienie kształcenia wyższego i jego lepsze dostosowanie do potrzeb rynku pracy,
- Rekompensowanie deficytów rozwoju intelektualnego i sprawnościowego dzieci,
- Radykalne ograniczenie ubóstwa skrajnego,
- Ograniczenie tendencji do wzrostu różnic dochodowych,
- Ograniczenie bezrobocia długookresowego,
- Zmniejszenie bezrobocia młodzieży,
- Zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób niepełnosprawnych,
- Zwiększenie liczby uczestników w aktywnej polityce rynku pracy,
- Upowszechnienie kształcenia ustawicznego,
- Wydłużenie przeciętnego dalszego trwania życia w sprawności,
- Powszechne ubezpieczenie zdrowotne,
- Kobiety i dzieci objęte programami zdrowia publicznego,
- Wzrost liczby lokali (mieszkań) dla grupy najbardziej zagrożonych bezdomnością,
- Dostęp do pracowników socjalnych,
- Rozwój pomocy środowiskowej,
- Zaangażowanie obywateli w działalność społeczną,
- Realizacja NSIS przez samorządy terytorialne,
- Dostęp do informacji obywatelskiej i poradnictwa.

NARODOWE STRATEGICZNE RAMY ODNIESIENIA (NSRO)

NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Zakładanym efektem strategii proponowanej przez NSRO jest znaczące podniesienie jakości życia mieszkańców Polski i osiągnięcie spójności gospodarczej z innymi krajami UE. Polska i jej

regiony powinny stać się miejscem atrakcyjnym dla inwestowania, życia i pracy. W wyniku przeprowadzonej analizy, która wskazała różnice w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczym kraju oraz poszczególnych jego regionów, w stosunku do innych krajów Unii Europejskiej oraz w odpowiedzi na wyzwania Strategii Lizbońskiej sformułowano cel strategiczny NSRO, czyli „tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej”. Cel ten będzie osiągany poprzez realizację horyzontalnych celów szczegółowych:

- Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa,
- Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej,
- Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski,
- Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług,
- Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Europejski Fundusz Społeczny jest najważniejszym instrumentem finansowym polityki społecznej Unii Europejskiej. Jest on jednym z pięciu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (ESIF). Od 2014 fundusze te działają we wspólnych ramach, realizując dodatkowe cele związane z polityką. Są one głównym źródłem inwestycji na poziomie UE i ułatwiają państwom członkowskim powrót na ścieżkę rozwoju gospodarczego oraz zwiększenie liczby miejsc pracy, jednocześnie umożliwiając zrównoważony rozwój zgodnie z założeniami strategii Europa 2020. Głównymi celami Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2015-2021 są:

- **Pomoc w znalezieniu zatrudnienia:** wspierane będą organizacje, które chcą wprowadzić w życie projekty mające na celu prowadzenie szkoleń i pomoc w uzyskaniu zatrudnienia. Finansowane będą również inicjatywy wspierające przedsiębiorczość poprzez udzielanie pomocy finansowej dla nowych firm oraz przedsiębiorstw, które przeprowadzają

restrukturyzację bądź zmagają się z problemem braku wykwalifikowanych pracowników,

- **Włączenie społeczne:** będzie kontynuowane finansowanie tysięcy projektów, które pomagają osobom znajdującym się w potrzebie oraz osobom z grup w niekorzystnej sytuacji w zdobyciu umiejętności zawodowych,
- **Lepsza edukacja:** Priorytetem jest ograniczenie zjawiska przedwczesnego kończenia nauki oraz poprawa możliwości edukacyjnych na poziomie wyższym i zawodowym,
- **Wzmocnienie administracji:** dążenie do polepszenia jakości funkcjonowania administracji publicznej i rządowej poprzez nadawanie im kompetencji administracyjnych i instytucjonalnych niezbędnych do przeprowadzenia reform strukturalnych.

2.2.2. DOKUMENTY REGIONALNE I LOKALNE

WIELKOPOLSKA 2020

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO DO 2020 ROKU

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego definiuje zasady wspierania i spojrzenia na rozwój województwa. Zakłada wsparcie wszystkich obszarów w zakresie ich specyficznych potencjałów i problemów oraz wzajemnie korzystnego oddziaływania centrów rozwoju i ich otoczenia. Określa ona również potencjały rozwojowe, które należy wspierać poprzez politykę regionalną kraju. Założenia polityki społecznej zostały ujęte w ramach celów strategicznych 7 i 8 oraz służących ich osiągnięciu celów operacyjnych:

- **Cel strategiczny 7:** Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia
 - Poprawa warunków, jakości i dostępności edukacji,
 - Wsparcie szkolnictwa wyższego,
 - Promocja przedsiębiorczości i zatrudnialności,
 - Rozwój oraz promocja postaw kreatywnych i innowacyjnych,
 - Wzmocnienie szkolnictwa zawodowego i technicznego oraz poprawa organizacji rynku pracy,
 - Rozwój kształcenia ustawicznego.
- **Cel strategiczny 8:** Zwiększenie zasobów oraz wyrównanie potencjałów społecznych województwa
 - Wzmacnianie aktywności zawodowej,

- Poprawa sytuacji i przeciwdziałanie zagrożeniom demograficznym,
- Poprawa stanu zdrowia mieszkańców i opieki zdrowotnej,
- Promocja zdrowego stylu życia,
- Wzmacnianie włączenia społecznego,
- Wzmocnienie systemu usług i pomocy społecznej,
- Kształtowanie skłonności mieszkańców do zaspokajania potrzeb wyższego rzędu,
- Budowa kapitału społecznego na rzecz społeczeństwa obywatelskiego,
- Ochrona zasobów, standardu i jakości życia rodziny,
- Ochrona i utrwalanie dziedzictwa kulturowego,
- Poprawa warunków mieszkaniowych.

WIELKOPOLSKI REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY NA LATA 2014 - 2020

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 (WRPO) jest jednym z 16 programów regionalnych służących realizacji Strategii Rozwoju Kraju oraz Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia jednocześnie będąc odzwierciedleniem polityki rozwoju prowadzonej przez samorząd województwa. Biorąc pod uwagę potencjały i wyzwania rozwojowe, jakie zidentyfikowano na etapie diagnozowania sytuacji w województwie, cele innych polityk, w tym przede wszystkim Strategii Europa 2020, a także cele dokumentów regionalnych, w szczególności Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku, przyjęto „Poprawę konkurencyjności i spójności województwa” jako cel główny WRPO 2014+. Będzie on realizowany poprzez cele szczegółowe:

- Wzrost innowacyjności przedsiębiorstw,
- Wzrost zastosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK),
- Zmniejszenie emisyjności gospodarki,
- Poprawa stanu środowiska przyrodniczego,
- Zwiększenie spójności komunikacyjnej,
- Wzrost zatrudnienia,
- Ograniczenie skali ubóstwa,
- Zwiększenie zatrudnialności,
- Poprawa dostępu usług publicznych,
- Poprawa sprawności zarządzania WRPO.

Pole interwencji WRPO 2014+ podzielono na 10 osi priorytetowych. Są one odpowiednio sprofilowane, w sposób zgodny z wyzwaniami, odzwierciedlone zestawami priorytetów inwestycyjnych służących osiągnięciu rezultatów niezbędnych do realizacji celów Programu.

STRATEGIA POLITYKI SPOŁECZNEJ DLA WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO DO 2020 ROKU

Ważnym dokumentem, który należy brać pod uwagę konstruując strategiczne cele i kierunki rozwiązywania problemów społecznych na terenie gminy jest Strategia Polityki Społecznej Dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2020. Koncentruje się ona na najważniejszych aspektach polityki społecznej takich jak:

- Promocja i tworzenie warunków równego startu różnych kategorii społecznych, a zwłaszcza najmłodszego pokolenia,
- Kompensowanie obniżonego w wyniku deficytów zdrowotnych i/lub intelektualnych lub zdarzeń losowych standardu życia,
- Ochrona przed dyskryminacją, marginalizacją i wykluczeniem społecznym,
- Udzielanie doraźnej, okresowej pomocy osobom/grupom znajdującym się przejściowo w trudnej sytuacji.

Przyjęto następujące priorytety polityki społecznej:

- Wielkopolska równych szans i możliwości,
- Zdrowi Wielkopolanie,
- Bezpieczna Wielkopolska (bezpieczeństwo publiczne i socjalne),
- Wielkopolska obywatelska,
- Samorząd województwa wielkopolskiego partnerem, doradcą i konsultantem lokalnych podmiotów polityki społecznej.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU KOLSKIEGO NA LATA 2014-2020

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Kolskiego na lata 2014-2020 przedstawia cele i działania, które powinny decydować o tworzeniu, funkcjonowaniu i rozwoju podmiotów mających wpływ na rozwiązywanie problemów społecznych na terenie powiatu kolskiego. Na podstawie zawartej w dokumencie diagnozy sformułowano oraz wyznaczono cele strategiczne i operacyjne, poprzez które będzie realizowana misja powiatu.

- Wzmacnianie systemu sprzyjającego rozwojowi dziecka w rodzinie i środowiskach pozarodzinnych,
- Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych,
- Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- Wspieranie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi,
- Promowanie właściwych postaw społecznych, ważnych dla przeciwdziałania zjawisku narkomanii, przestępczości i eliminowaniu skutków niedostosowania społecznego wśród dzieci i młodzieży.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KOŁO NA LATA 2015-2020

Strategia Rozwoju Gminy Koło na lata 2015-2020 jest dokumentem planowania długookresowego i stanowi podstawę do precyzowania rozwojowych przedsięwzięć społecznych i gospodarczych w Gminie. W jej ramach przeprowadzono analizę Gminy pod względem sytuacji społeczno-gospodarczej, wykonano analizę SWOT-TOWS, a także wskazano misję, cele strategiczne, programy operacyjne oraz kierunki działań. Problematyka społeczna została ujęta w ramach celu „Mądrzy, zdrowi i aktywni mieszkańcy”.

3. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

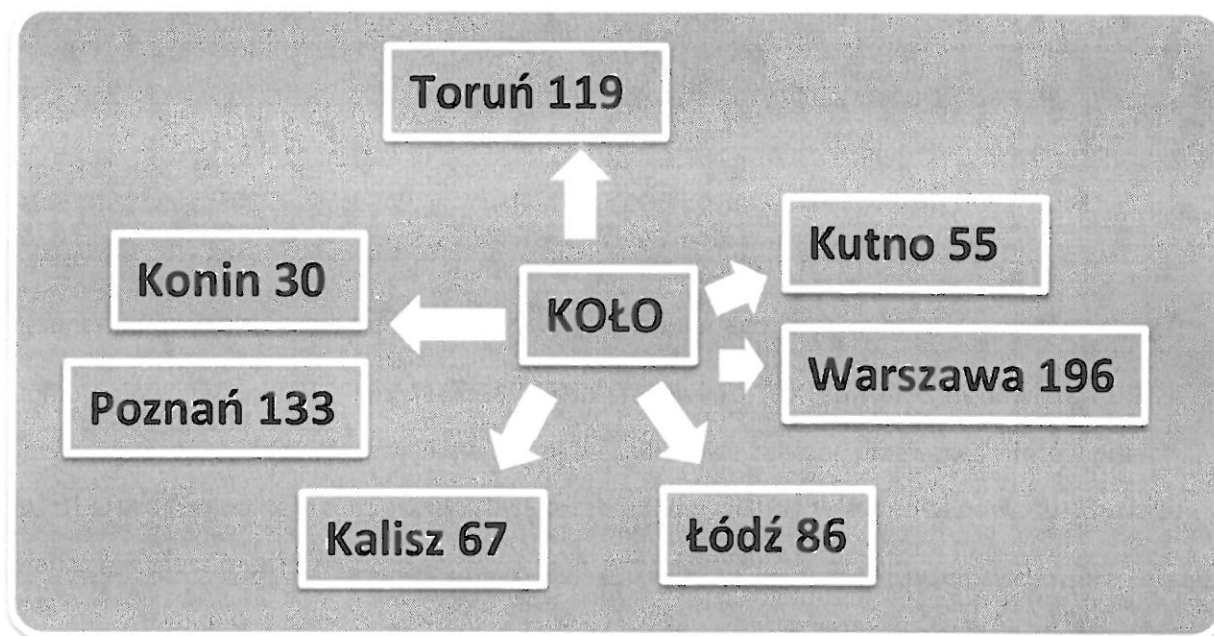
3.1. POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA I SIĘĆ OSADNICZA

Gmina Koło położona jest na terenie województwa wielkopolskiego (do 1998 roku w województwie konińskim). Znajduje się w środkowej części powiatu kolskiego. Graniczy od północy z gminą Osiek Mały i gminą Babiak od wschodu z gminą Grzegorzew, od południa z gminami Kościelec i Dąbie nad Nerem, a od zachodu z gminą Kramsk (powiat koniński). Poza tym z trzech stron przylega do miasta Koła.

Rysunek 1 Powiat kolski na tle województwa wielkopolskiego (źródło: <http://pl.wikipedia.org/>)

Zajmuje powierzchnię 103 km² (10.258 ha) co stanowi 10,18% powierzchni powiatu i 0,35% powierzchni województwa. Gmina ma charakter rolniczy ze znaczną przewagą gruntów ornych. W 2013 roku Gmina Koło zamieszkała była przez 7.560 osób (8,49% ludności powiatu). Siedzibą władz gminy jest miasto Koło.

Rysunek 2 Odległość [km] Koła od niektórych, większych miejscowości

Rysunek 3 Położenie gminy Koło w powiecie (źródło: www.osp.org.pl)

Sieć osadniczą Gminy Koło tworzy 26 miejscowości położonych na obszarze 24 sołectw. Przedstawia je poniższa tabela.

TABELA 1 SIEĆ OSADNICZA W GMINIE KOŁO (CZERWIEC 2015 R.)

LP.	SOŁECTWO	LICZBA MIESZKAŃCÓW	% OGÓŁU GMINY
	Gmina Koło	7.845	100
1	Borki	767	9,77
2	Chojny	315	4,01
3	Czołowo	350	4,46
4	Dzierawy	366	4,66
5	Dąbrowa	163	2,07
6	Kaczyniec	158	2,01
7	Kamień	185	2,36
8	Kiełczew Górny	266	3,39
9	Kiełczew Smużny Czwarty	241	3,07
10	Kiełczew Smużny Pierwszy	377	4,81
11	Leśnica	342	4,37
12	Lucjanowo	237	3,02
13	Lubiny	84	1,07
14	Mikołajówek	181	2,31
15	Ochle	294	3,75
16	Podlesie	90	1,14
17	Powiercie	1.129	14,39
18	Powiercie – Kolonia	600	7,65
19	Przybyłów	302	3,86

20	Ruchenna	88	1,12
21	Skobielice	138	1,77
22	Sokołowo	316	4,03
23	Wandynów	92	1,17
24	Wrząca Wielka	497	6,34
	POZOSTAŁE MIEJSCOWOŚCI	LICZBA MIESZKAŃCÓW	% OGÓŁU GMINY
25	Aleksandrówka	62	0,79
26	Czołowo – Kolonia	205	2,61

Źródło: Urząd Gminy Koło

Rysunek 4 Mapa gminy Koło (źródło: <http://pl.wikipedia.org/>)

Sieć osadniczą gminy tworzą głównie miejscowości średnie (300 – 500 mieszkańców) i małe (150 – 300) mieszkańców:

- Wsie duże (ponad 500 mieszkańców) – Borki, Powiercie, Powiercie-Kolonia,

- Wsie średnie (300 – 500 mieszkańców) – Chojny, Czołowo, Dzierawy, Kiełczew Smużny Pierwszy, Leśnica, Przybyłów, Sokołowo, Wrząca Wielka,
- Wsie małe (150 – 300 mieszkańców) – Czołowo-Kolonia, Dąbrowa, Kaczyniec, Kamień, Kiełczew Górny, Kiełczew Smużny Czwarty, Lucjanowo, Mikołajówek, Ochle,
- Wsie bardzo małe (do 150 mieszkańców) – Aleksandrówka, Lubiny, Podlesie, Ruchenna, Skobielice, Wandynów.

3.2. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

3.2.1. MIESZKALNICTWO

Zasoby mieszkaniowe, czyli ogół mieszkań zamieszkałych i niezamieszkałych znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Do zasobów mieszkaniowych nie zalicza się obiektów zbiorowego zamieszkania (tj. hoteli pracowniczych, domów studenckich, burs i internatów, domów pomocy społecznej), pomieszczeń prowizorycznych oraz obiektów ruchomych (tzn. barakowozów, wagonów kolejowych, barek i statków). W Gminie Koło zasoby mieszkaniowe kształtują się w następujący sposób:

TABELA 2 ZASOBY MIESZKANIOWE GMINY W ROKU 2013

ROK	LICZBA MIESZKAŃ KOMUNALNYCH	POWIERZCHNIA UŻYTKOWA MIESZKAŃ [m ²]	PRZECIĘTNA POWIERZCHNIA UŻYTKOWA 1 MIESZKANIA [m ²]
2013	18	839	46,61

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Na terenie Gminy znajduje się 2.231 mieszkań, które składają się na około 2.071 budynków mieszkalnych. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w 2014 roku wynosiła 99,23 m².

TABELA 3 STRUKTURA MIESZKAŃ W GMINIE W LATACH 2011-2014

ROK	LICZBA MIESZKAŃ	LICZBA IZB	POWIERZCHNIA UŻYTKOWA MIESZKAŃ [m ²]	PRZECIĘTNA POWIERZCHNIA UŻYTKOWA 1 MIESZKANIA [m ²]	PRZECIĘTNA POWIERZCHNIA UŻYTKOWA MIESZKANIA NA 1 OSOBĘ [m ²]
2014	2.231	10.265	221.392	99,23	29,00
2013	2.195	10.067	215.986	98,39	28,57
2012	2.165	9.904	211.773	97,82	28,14
2011	2.128	9.708	206.276	96,93	27,59

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Dodatki mieszkaniowe, czyli forma pomocy świadczona przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, wypłacane są gospodarstwom domowym, które ze względu na trudną sytuację ekonomiczną, nie są w stanie pokrywać kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania.

TABELA 4 DODATKI MIESZKANIOWE PRYZNANE PRZEZ GMINĘ KOŁO W LATACH 2011-2014

ROK	LICZBA PRYZNANYCH DODATKÓW MIESZKANIOWYCH	WARTOŚĆ PRYZNANYCH DODATKÓW MIESZKANIOWYCH [zł]
2014	68	12.872
2013	80	13.033
2012	75	10.951
2011	53	5.949

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Urząd Gminy Koło

3.2.2. SIEĆ KOMUNIKACYJNA

Przez teren gminy przebiegają ważne szlaki komunikacyjne o znaczeniu krajowym i międzynarodowym. Gmina leży w ważnym korytarzu tranzytowym 92 Poznań – Warszawa. Podstawowy układ dróg tworzą:

- Droga krajowa nr 92: Warszawa – Poznań,
- Droga wojewódzka nr 270: Koło – Brześć Kujawski,
- Droga wojewódzka nr 473: Dąbie – Koło – Łask,
- Droga powiatowa nr 3199P: Mąkoszyn – Przybyłów,
- Droga powiatowa nr 3206P: Stefanowo – Koło,
- Droga powiatowa nr 3216P: Lichnowo – Koło,
- Droga powiatowa nr 3403P: Kolonia Powiercie – Mniewo,
- Droga powiatowa nr 3409P: Koło – Mikołajówek,
- Droga powiatowa nr 3418P: Ochle – Młynek,
- Droga powiatowa nr 3419P: Budziszewo Stare – Luboniek,
- Droga powiatowa nr 3423P: Osiek Wielki – Czołowo,
- Droga powiatowa nr 3424P: Wrząca Wielka – Kiełczewek,
- Droga powiatowa nr 3425P: Perłowo – Kiełczew Smużny,
- Drogi gminne.

Przez gminę przebiega linia kolejowa 003 relacji Berlin-Poznań-Warszawa-Moskwa (przechodzi przez wsie Borki i Chojny). Ma ona znaczenie krajowe i międzynarodowe i stację kolejową

w Kole. Na niewielkich odcinkach przez tereny gminy biegnie dwutorowa magistrala węglowa Herby-Gdynia.

Na terenie gminy w 2013 roku znajdowało się 2,6 kilometra ścieżek rowerowych.

3.2.3. SIEĆ WODOCIĄGOWA

Długość czynnej sieci wodociągowej w Gminie w 2013 roku wynosiła prawie 161 km bez przyłączy. Liczba przyłączy wynosiła 2.023 sztuki. Pobór wody w 2013 roku kształtował się na poziomie 313,2 dam³. **Woda dostarczana mieszkańcom do spożycia spełnia wszelkie wymogi sanitarne i ogólnie oceniana jest, jako dobra.** Z sieci wodociągowej korzysta 93% mieszkańców i wszystkie miejscowości w gminie są zwodociągowane.

TABELA 5 CHARAKTERYSTYKA SIECI WODOCIĄGOWEJ

ROK	DŁUGOŚĆ CZYNNEJ SIECI ROZDZIELCZEJ [km]	IŁOŚĆ POŁĄCZEŃ PROWADZĄCYCH DO BUDYNKÓW MIESZKALNYCH [szt.]	WODA DOSTARCZONA GOSPODARSTWOM DOMOWYM [dam ³]	LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ	LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ [%]
2014	155,5	2.082	335,5	7.109	90,70
2013	155,5	2.050	313,2	7.030	92,99
2012	155,5	2.019	360,0	6.997	92,98
2011	155,5	1.987	339,0	6.942	92,86
2010	154,2	1.944	329,3	6.877	92,64

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Urząd Gminy w Kole

Głównymi źródłami zaopatrzenia w wodę gminy Koło są zasoby wód podziemnych, które czerpane są z pięciu ujęć zlokalizowanych w miejscowościach: Wrząca Wielka, Stellutyszki, Powiercie oraz Koło i Osiek Wielki (poza terenami gminy).

TABELA 6 STACJE UZDATNIANIA WODY NA TERENIE GMINY KOŁO

LP.	NAZWA STACJI UZDATNIANIA WODY	MIEJSCOWOŚCI ZASILANE Z POSZCZEGÓLNYCH STACJI
1.	Ujęcie wody w Wrząca Wielka	Dąbrowa, Kamień, Kaczyniec, Wandynów, Lucjanowo, Mikołajówek, Czołowo, Kolonia Czołowo, Kiełczew Smużny I, Kiełczew Smużny IV, Kiełczew Górny, Sokołowo, Wrząca Wielka
2.	Ujęcie wody w Stellutyszkach	Leśnica, Chojny
3.	Ujęcie wody w Powierciu	Powiercie, Kolonia Powiercie, Skobielice, Przybętów
4.	Ujęcie wody w Osieku Wielkim	Ruchenna, Aleksandrówka, Kolonia Czołowo i Borki
5.	Ujęcie wody w Kole	Borki, Dzierawy, Ochle, Lubiny, Podlesie i Chojny

Źródło: Urząd Gminy Koło

Średnie roczne zużycie wody na jednego mieszkańca wynosi 44,3 m³. Na przestrzeni ostatnich lat wartość ta ulega nieznacznym wahaniom.

3.2.4. SIEĆ KANALIZACYJNA I GOSPODARKA ODPADAMI

Gminna sieć kanalizacyjna ma długość 15 km i jest dostępna tylko dla 16% mieszkańców (2014 rok).

TABELA 7 SIEĆ KANALIZACYJNA W GMINIE KOŁO

ROK	DŁUGOŚĆ CZYNNEJ SIECI KANALIZACYJNEJ [km]	IŁOŚĆ POŁĄCZEŃ PROWADZĄCYCH DO BUDYNKÓW MIESZKALNYCH [szt.]	ŚCIEKI ODPROWADZONE [dam3]	LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI KANALIZACYJNEJ	LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI KANALIZACYJNEJ [%]
2014	15,05	347	46	1.281	16,34
2013	15,05	337	47	1.243	16,44
2012	15,00	334	43	1.225	16,27
2011	15,50	331	48	1.167	15,61
2010	15,04	318	46	1.133	15,26

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Urząd Gminy Koło

System kanalizacyjny skupiony jest w miejscowościach Powiercie i Powiercie Kolonia. Po wybudowaniu nowych kolektorów, do oczyszczalni będą odprowadzane ścieki ze Skobielic i Przybyłowa. Ścieki sanitarne w pozostałych miejscowościach gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych (szamba). Na terenie Gminy funkcjonuje mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków o wydajności 200m³/dobę.

3.2.5. SIEĆ GAZOWA

Przez sołectwa Dzierawy, Podlesie, Czołowo, Dąbrowa, Wrząca Wielka, Kamień i Sokołowo przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN 500 relacji Adamów-Włocławek. We wsi Podlesie rozpoczyna swój przebieg odgałęzienie gazociągu wysokiego ciśnienia DN 200 do Konina, a we wsi Borki usytuowana jest stacja gazowa w/c Q=8000m³/h, poprzez którą gaz dostarczany jest dla odbiorców z terenu miasta i gminy Koło.

Na pozostałym obszarze gminy wykorzystywane są butle z gazem propan-butan.

3.2.6. INFRASTRUKTURA ENERGETYCZNA

Gmina Koło jest całkowicie zelektryfikowana. Przez obszar gminy przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne:

- EN 220 kV relacji Pątnów – Podolszyce,
- EN 220 kV relacji Konin – Sochaczew,
- EN 110 kV relacji Koło Ruchenna – El. Adamów,

EN 110 kV relacji Ślesin – Koło Ruchenna – Koło Wschód – Barłogi.

3.2.7. SIEĆ TELEFONICZNA I TELEKOMUNIKACYJNA

Gmina Koło należy do gmin o dobrze rozwiniętej sieci telefonicznej. W dziedzinie telefonii komórkowej dostępne są usługi głównych operatorów rynku (Orange, Play, Plus, T-Mobile).

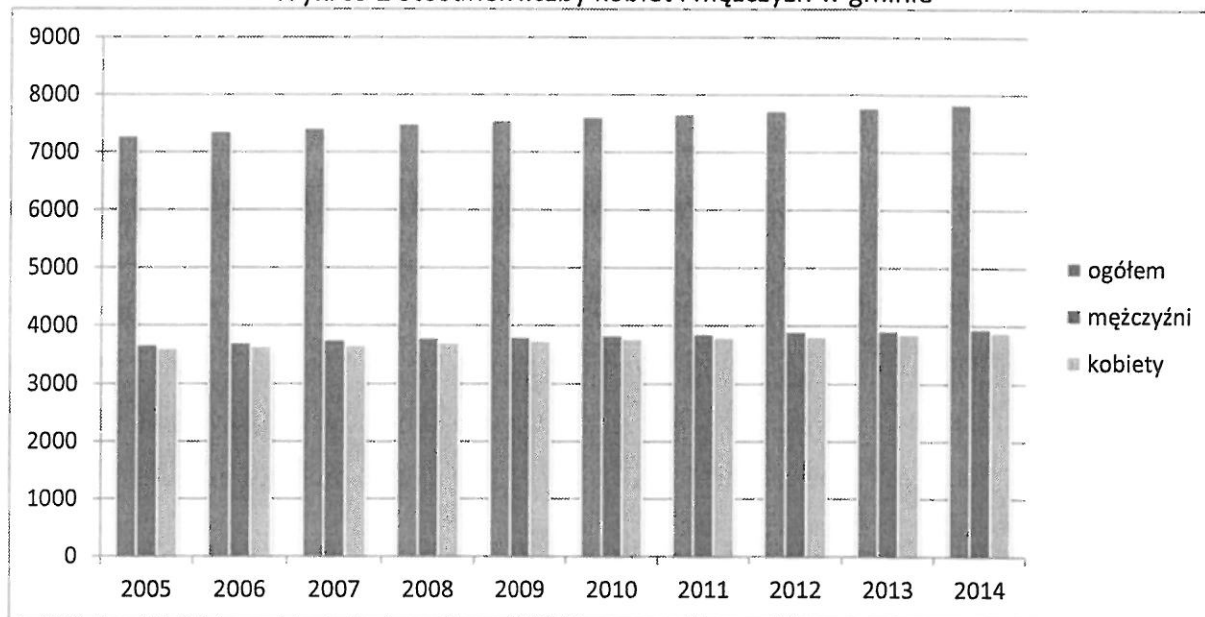
Sprawnie funkcjonujące połączenia telefoniczne i ich powszechna dostępność są znaczącymi czynnikami rozwoju gospodarczego i cywilizacyjnego. Są czynnikiem stymulującym gminną ofertę inwestycyjną, jak również podnoszą poziom standardu życia mieszkańców.

Stacja bazowa telefonii komórkowej znajduje się w miejscowości Wrząca Wielka.

3.3. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Sytuacja demograficzna idealnie odzwierciedla typową gminę wiejską. W 2014 roku Gminę zamieszkiwało 7.838 mieszkańców, w tym 3.892 kobiety oraz 3.946 mężczyzn. Mężczyźni mają nieznaczną przewagę liczebną nad kobietami (50,34%). Należy więc stwierdzić, że podział wg. płci jest niezwykle równomierny, nie tylko w roku 2014 ale także na przestrzeni wielu lat.

Wykres 1 Stosunek liczby kobiet i mężczyzn w gminie

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Szczegółowe dane przedstawia tabela 8.

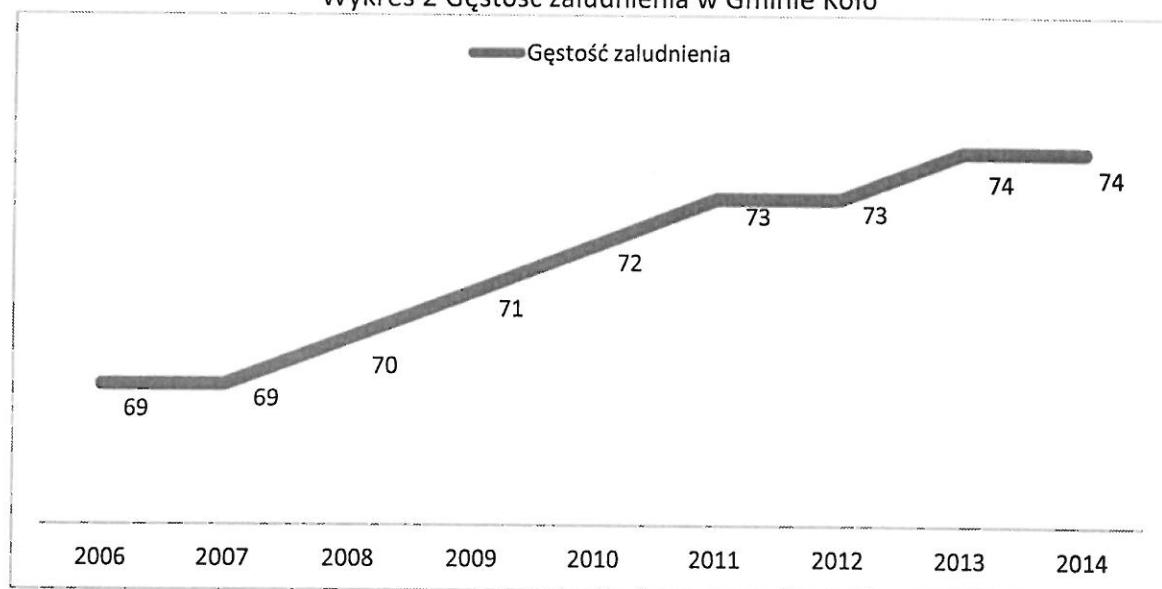
TABELA 8 LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY KOŁO W LATACH 2004-2014

STRUKTURA WG PŁCI	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem	7.280	7.355	7.416	7.497	7.549	7.613	7.665	7.721	7.776	7.838
Mężczyźni	3.673	3.706	3.753	3.791	3.809	3.835	3.864	3.903	3.916	3.946
Mężczyźni [%]	50,45	50,38	50,60	50,56	50,45	50,37	50,41	50,55	50,36	50,34
Kobiety	3.607	3.649	3.663	3.706	3.740	3.778	3.801	3.818	3.860	3.892
Kobiety [%]	49,55	49,62	49,40	49,44	49,55	49,63	49,59	49,45	49,64	49,66

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Gęstość zaludnienia w Gminie Koło systematycznie rośnie, co prezentuje poniższy wykres, który wykazuje stałą wzrostową dynamikę. Jeżeli uwzględni się dotychczasowe trendy migracji wewnętrznych i ich dodatnie saldo, to Gmina Koło w dalszym ciągu może wykazywać wzrost liczby mieszkańców. Według informacji z Banku Danych Lokalnych gęstość zaludnienia w gminie w 2014 roku wynosiła 74 osoby na kilometr kwadratowy.

Wykres 2 Gęstość zaludnienia w Gminie Koło

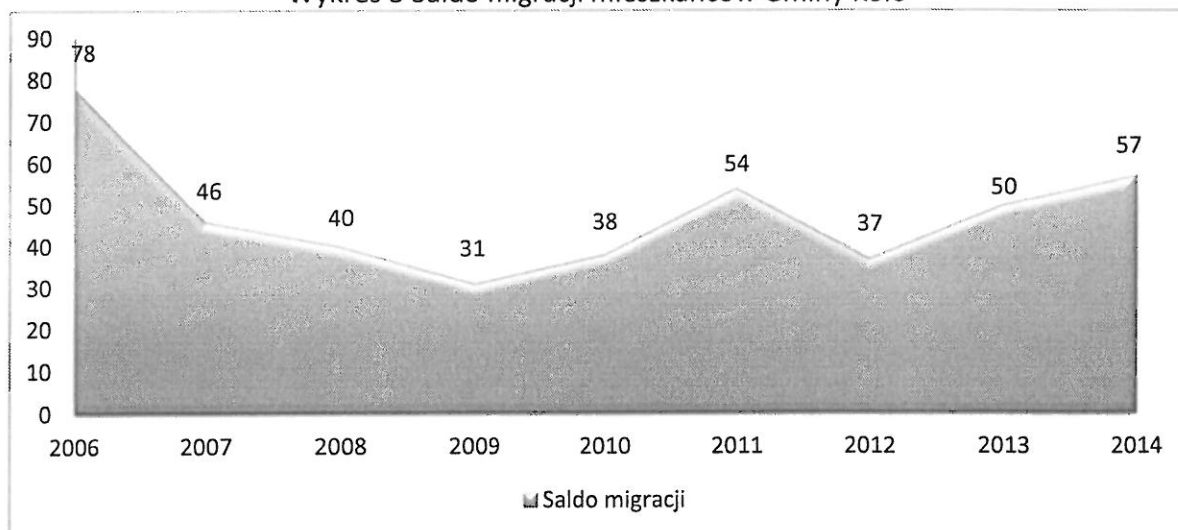
Źródło: Bank Danych Lokalnych

TABELA 9 GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA GMINY NA TLE WOJEWÓDZTWA I POWIATU

JEDNOSTKA TERYTORIALNA	LUDNOŚĆ NA 1 km ²			
	2011	2012	2013	2014
Województwo wielkopolskie	116	116	116	116
Powiat kolski	89	88	88	88
Gmina Koło	73	73	74	74

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Wykres 3 Saldo migracji mieszkańców Gminy Koło

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Sytuacja ta spowodowana jest dobrym połączeniem komunikacyjnym i bliskością dużych ośrodków miejskich (przede wszystkim miasto Koło, Konin, Łódź), będących miejscem zatrudnienia i nauki mieszkańców gminy. Cechami specyficznymi Gminy Koło są: relatywnie młoda struktura wieku ludności, przeciętna stopa bezrobocia, wysoki wskaźnik aktywności pracowniczej i wysoki współczynnik aktywności zawodowej. Struktura ludności według wieku jest bardzo nierówna z uwagi na kolejne niższe i wyższe demograficzne. Umieralność w gminie od lat utrzymuje się na podobnym poziomie, co jakiś czas wykazując niewielkie wahania. Podobnie sprawa wygląda ze wskaźnikiem urodzeń. Odnotowana liczba zarówno urodzeń żywych i zgonów na terenie Gminy w roku 2014 to 85. Przyrost naturalny wynosi 0 (zero).

TABELA 10 URODZENIA ŻYWE, ZGONY I PRZYRÓST NATURALNY W GMINIE KOŁO

	OGÓŁEM			MĘŻCZYŹNI			KOBIETY		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Urodzenia żywe	86	76	85	54	43	41	32	33	44
Zgony	64	80	85	32	44	37	32	36	48
Przyrost naturalny	22	-4	44	22	-1	4	0	-3	-4

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Struktura wiekowa ludności Gminy Koło prezentuje się w następujący sposób:

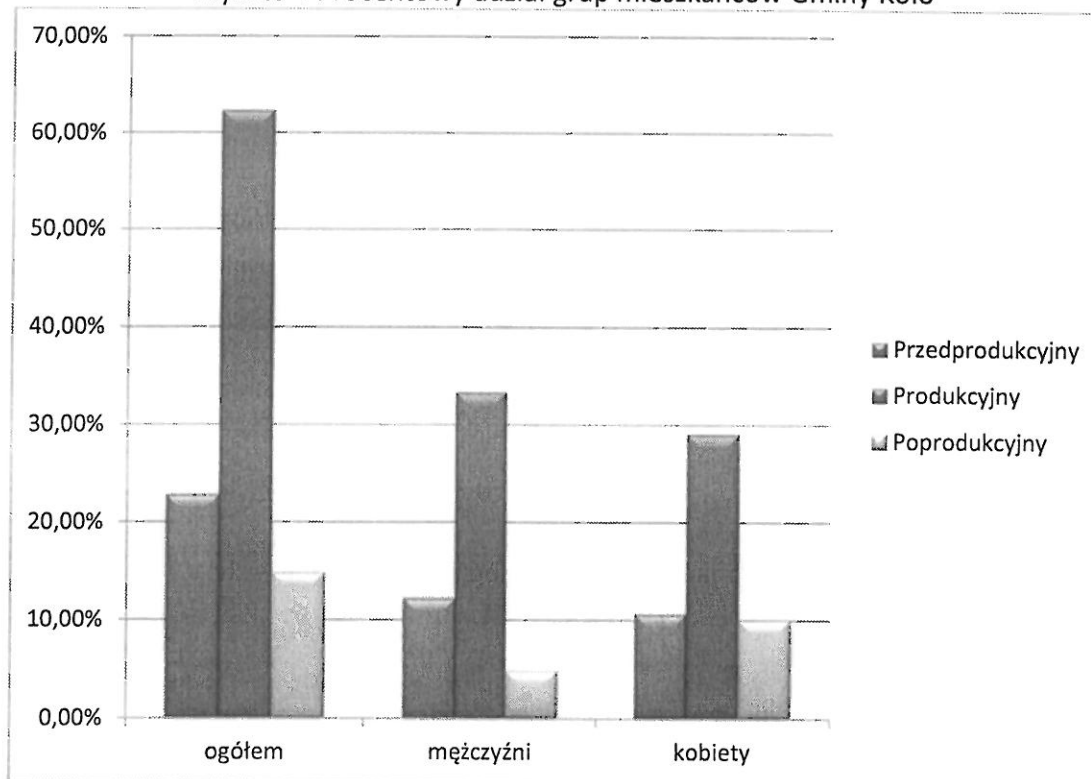
TABELA 11 LICZBA OSÓB W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM, PRODUKCYJNYM I POPRODUKCYJNYM

WIEK	OGÓŁEM		MĘŻCZYŹNI		KOBIETY	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Przedprodukcyjny	1.799	1.791	966	959	833	832
Produkcyjny	4.822	4.884	2.573	2.609	2.249	2.275
Poprodukcyjny	1.155	1.163	377	378	778	785

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Możemy zauważyć w ostatnich latach spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym oraz systematyczny wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Te informacje oraz fakt, że w przyszłości grupa osób w wieku poprodukcyjnym będzie licznie zasilana przez grono osób znajdujących się aktualnie w wieku produkcyjnym, świadczy o tym, że prognozy demograficzne dla Gminy Koło wyglądają mało korzystnie. Z pewnością powyższe tendencje będą wymagały przystosowania usług społecznych do potrzeb seniorów.

Wykres 4 Procentowy udział grup mieszkańców Gminy Koło

Źródło: Bank Danych Lokalnych

3.4. SYTUACJA GOSPODARCZA

3.4.1. ROLNICTWO

W Gminie Koło użytki rolne zajmują łącznie powierzchnię 9.186 ha, z czego 6.933 ha to grunty orne, sady 148 ha, łąki i pastwiska 1.198 ha. Na obszarze Gminy znajdują się 944 gospodarstwa rolne. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosi 9,41 ha. Gospodarstwa o areale do 10 ha stanowią ponad 70% ogólnej ilości gospodarstw.

TABELA 12 POWIERZCHNIA GOSPODARSTW ROLNYCH W GMINIE KOŁO

DZIAŁKI		GOSPODARSTWA ROLNE		
OGÓŁEM	DO 1 ha WŁĄCZNIE	1-5 ha	5-10 ha	POWYŻEJ 10 ha
8.886,57 ha	171,98 ha	1.056,11 ha	1.783,08 ha	5.875,40 ha

Źródło: Bank Danych Lokalnych (Powszechny Spis Rolny 2010)

TABELA 13 LICZBA GOSPODARSTW ROLNYCH W GMINIE KOŁO

DZIAŁKI		GOSPODARSTWA ROLNE		
OGÓŁEM	DO 1 ha WŁĄCZNIE	1-5 ha	5-10 ha	POWYŻEJ 10 ha
944	102	351	222	269

Źródło: Bank Danych Lokalnych (Powszechny Spis Rolny 2010)

Strukturę najważniejszych upraw przedstawia tabela 14.

TABELA 14 STRUKTURA PRODUKCJI ROLNEJ

RODZAJ UPRAW	POWIERZCHNIA UPRAW [ha]
Ogółem	5.879,86
Zboża ogółem	4.433,85
Kukurydza na ziarno	77,94
Ziemniaki	208,79
Uprawy przemysłowe	709,98
Buraki cukrowe	0,00
Rzepak i rzepik	701,79
Strączkowe jadalne i na ziarno	22,69
Warzywa gruntowe	21,52

Źródło: Bank Danych Lokalnych (Powszechny Spis Rolny 2010)

Część uzyskiwanych plonów jest wykorzystywana jako pasze. Także produkcja zwierzęca ma bezpośredni wpływ na rodzaj upraw (oprócz jakości gleb). Dominującym kierunkiem produkcji zwierzęcej na terenie gminy jest tucz trzody chlewnej oraz hodowla bydła i drobiu. Ogólna ilość stosowanych nawozów mineralnych w Gminie Koło jest niższa niż średnia dla Polski, a także niższa niż średnia dla województwa wielkopolskiego i średnia dla Powiatu Kolskiego. Jeżeli chodzi o nawozy wapniowe w gminie Koło zużywa się ich średnio więcej niż w powiecie ale mniej niż w województwie i Polsce.

TABELA 15 ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH I WAPNIOWYCH W ROKU 2010

JEDNOSTKA TERYTORIALNA	ZUŻYCIE NAWOZÓW NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH [kg/ha]	
	MINERALNE	WAPNIOWE
POLSKA	114,6	38,2
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE	150,6	44,4
POWIAT KOLSKI	126,4	20,9
GMINA KOŁO	109,6	29,7

Źródło: Bank Danych Lokalnych (Powszechny Spis Rolny 2010)

3.4.2. PRZEDSIĘBIORSTWO

W Gminie Koło liczba funkcjonujących podmiotów gospodarczych systematycznie rośnie. Tylko w ostatnim roku ilość funkcjonujących przedsiębiorstw spadła. Działają one głównie w takich sekcjach, jak: handel i usługi w zakresie napraw (177), budownictwo (68), przetwórstwo przemysłowe (54) oraz transport i gospodarka magazynowa (36).

TABELA 16 PODMIOTY GOSPODARCZE W GMINIE W LATACH 2011-2014

ROK	LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH	LICZBA PODMIOTÓW W SEKTORZE PUBLICZNYM	LICZBA PODMIOTÓW W SEKTORZE PRYWATNYM
2014	484	13	471
2013	511	13	498
2012	507	13	494
2011	481	13	468

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Urząd Gminy Koło

Szczegółowe dane przedstawia tabela 17.

TABELA 17 PODMIOTY GOSPODARCZE W GMINIE W POSZCZEGÓLNYCH SEKCJACH POLSKIEJ
KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI (PKD) W 2013 I 2014 ROKU

SEKCJA	2013		2014	
	SEKTOR PUBLICZNY	SEKTOR PRYWATNY	SEKTOR PUBLICZNY	SEKTOR PRYWATNY
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (A)	0	30	0	12
Górnictwo i wydobywanie (B)	0	0	0	0
Przetwórstwo przemysłowe (C)	0	54	0	54
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją (E)	0	4	0	4
Budownictwo (F)	0	61	0	68
Handel hurtowy i detaliczny: naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	0	166	0	177
Transport i gospodarka magazynowa (H)	0	33	0	36
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (I)	0	8	0	9
Informacja i komunikacja (J)	0	6	0	5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa (K)	0	13	0	15
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (L)	0	4	0	6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	0	31	0	31

Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (N)	0	15	0	17
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (O)	0	7	0	7
Edukacja (P)	12	15	12	15
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	0	19	0	17
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (R)	1	5	1	4
Pozostała działalność (S,T,U)	0	27	0	29

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Według danych Urzędu Gminy Koło na koniec 2014 roku w rejestrze REGON były zarejestrowane **484** podmioty gospodarcze. Do najważniejszych w gminie należą:

- Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Mostowych w m. Czołowo,
- Zakład Produkcyjno-Handlowy „IZOMER” w m. Czołowo,
- Wytwórnia Wyrobów i Materiałów Ściernych w m. Ruchenna,
- Ubojnia Drobiu, M. Frątczak w m. Ruchenna,
- Zakład Rozbioru i Pakowania Mięsa „Morgał” w m. Powiercie,
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „Skorbrol” w m. Skobielice,
- Stolarstwo-Handel Import-Export M. Prus w m. Dzierawy,

Firma Handlowo-Usługowa ROL-MAR w m. Wrząca Wielka.

3.5. EDUKACJA

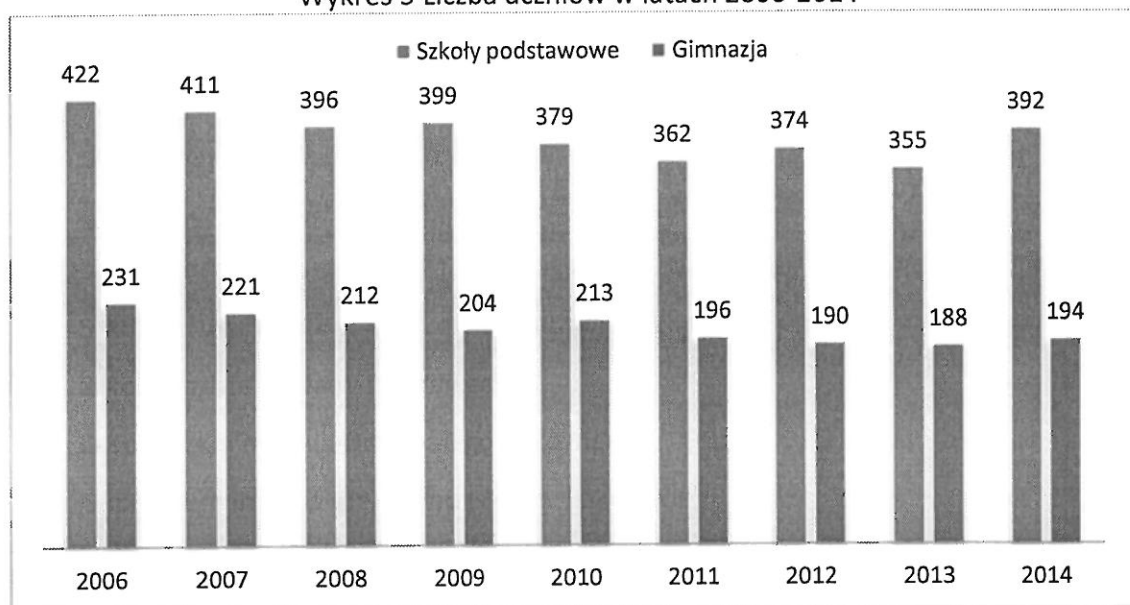
Gmina jako jednostka samorządu terytorialnego odpowiada za utrzymanie i rozwój bazy materialnej szkół i placówek oświatowych. Odpowiedzialność ta dotyczy wymiaru ekonomicznego oraz rozciąga się również na sferę zobowiązań wobec społeczności Gminy w zakresie tworzenia systemu edukacyjnego, który młodzieży stworzy szanse osobistego rozwoju, a środowisku zapewni cywilizacyjny awans. Gmina Koło dąży do tworzenia takich warunków funkcjonowania szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, które zapewniają powszechność, celowość oraz wysoką jakość systemu edukacyjnego. Aktualnie funkcjonująca sieć szkół i przedszkoli zapewnia optymalne warunki do realizacji zadań oświatowych w Gminie. Obiekty oświatowe, ich wyposażenie (pracownie komputerowe, sale gimnastyczne), a także odpowiednie kwalifikacje nauczycieli są przedmiotem dokładnej analizy władz Gminy. Wyraźnie widać także podejmowane działania wychowawcze, ukierunkowane na kształtowanie

pożądanych społecznie postaw i właściwy rozwój osobowości młodego pokolenia. Strategia rozwoju systemu edukacji oparta została na próbie budowania demograficznego ładu w środowisku lokalnym poprzez dialog rodziców, nauczycieli i władz Gminy, podejmowanie prawidłowych decyzji dotyczących bazy materialnej, służącej kształceniu, opiece i wychowaniu oraz racjonalnego wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na ten cel.

Samorządowe placówki oświatowe znajdujące się na terenie Gminy:

- Przedszkole Publiczne Gminy Koło w Powierciu,
- Przedszkole Publiczne Gminy Koło we Wrzącej Wielkiej,
- Szkoła Podstawowa imienia Tony Halika we Wrzącej Wielkiej,
- Szkoła Podstawowa w Kiełczewie Smużnym Pierwszym,
- Szkoła Podstawowa w Dzierawach,
- Zespół Szkół imienia Orła Białego w Powierciu,
- Gimnazjum imienia Idei Olimpijskiej w Sokołowie.

Wykres 5 Liczba uczniów w latach 2006-2014

Źródło: Bank Danych Lokalnych

TABELA 18 LICZBA UCZNIÓW W GMINIE KOŁO W LATACH 2006-2014

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	SUMA 2014
SZKOŁA PODSTAWOWA	422	411	396	399	379	362	374	355	392	586
GIMNAZJUM	231	221	212	204	213	196	190	188	194	

Źródło: Urząd Gminy Koło

Prognozy demograficzne wskazują na ogólną tendencję zmniejszania się liczby uczniów, tak w szkołach podstawowych, jak również w gimnazjach. Trend ten ma charakter stały, zgodny z ogólnymi trendami demograficznymi w Polsce.

TABELA 19 EDUKACJA W GMINIE KOŁO

	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Placówki wychowania przedszkolnego	5	5	5
W tym przedszkola	3	3	2
Miejsca w przedszkolach	256	255	195
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	229	244	219
W tym w przedszkolach	199	218	171
Szkoły podstawowe	4	4	4
Szkoły gimnazjalne	2	2	2

Źródło: Bank Danych Lokalnych

3.6. KULTURA, SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA

Pod względem kultury i sztuki gmina Koło jest silnie związana z miastem Koło. Z tego powodu organizacją życia kulturalnego w gminie zajmuje się Miejski Dom Kultury, Kino „Nad Wartą” oraz Muzeum Technik Ceramicznych. Do zadań ośrodka należą między innymi prowadzenie zajęć z dziećmi i młodzieżą w sekcjach i kołach zainteresowań. Z tym obszarem działalności związane jest tworzenie warunków do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego poprzez: zatrudnienie instruktorów, udostępnianie pomieszczeń oraz ewentualny zakup pomocy dydaktycznych, zakup strojów, rekwizytów, instrumentów (łącznie z ich naprawą), opłaty związane z wyjazdami na przeglądy i konkursy, itp. Sekcje zainteresowań, zespoły, orkiestry dęte oraz kapele promują gminę zarówno na imprezach gminnych, powiatowych oraz wojewódzkich. Niektóre grupy działające przy MDK-u mają możliwość być promowane na poziomie krajowym bądź międzynarodowym. Na terenie Gminy odbywają się również imprezy plenerowe czy konkursy sportowe. Zespoły i sekcje są chętnie zapraszane na imprezy do innych miejscowości ze względu na ich niepowtarzalność i oryginalność. Działają tu następujące sekcje zainteresowań:

- Zespoły rockowe – studio nagrań,
- Gry planszowe,
- Klub gier bitewnych „GONDOLIN”,
- Klub malucha,
- Język angielski,
- Język angielski z elementami arteterapii,
- Sekcja fotograficzna,

- Zajęcia z aranżacji wnętrz,
- Zajęcia z projektowania,
- Warsztaty i konsultacje plastyczne,
- Pracownia ceramiczna,
- Teatr ruchu,
- Zajęcia teatralne,
- Zajęcia taneczne dla dzieci i młodzieży,
- Warsztaty techniczne dla dzieci – KLOCKI LEGO,
- Klub seniora „Stokrotka”.

Na terenie Gminy Koło funkcjonują dwa zespoły artystyczne: Zespół Ludowy „Kiełczewianki” i Orkiestra Dęta we Wrzącej Wielkiej. Gmina Organizuje corocznie Święto Plonów oraz gminne i międzygminne konkursy przedmiotowe dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów oraz gminny konkurs wiedzy pożarniczej.

Poniżej przedstawiony jest plan ważniejszych imprez kulturalnych i sportowych organizowanych na terenie Gminy Koło.

TABELA 20 PLAN WAŻNIEJSZYCH IMPREZ KULTURALNYCH I SPORTOWYCH W GMINIE KOŁO
PLAN WAŻNIEJSZYCH IMPREZ KULTURALNYCH I SPORTOWYCH

STYCZEŃ	• Turniej o Puchar Wójta Gminy Koło w Unihokeju
MARZEC	• Konkurs Młodzież Zapobiega Pożarom
MAJ	• Święto Miodu • Międzygminny Konkurs Tańca dla Przedszkolaków • Festyny rodzinne
CZERWIEC	• Festyny rodzinne • Dzień Profilaktyki
SIERPIEŃ	• Dożynki Gminne
WRZESIEŃ	• Święto Pieczonego Ziemniaka • Gminny Konkurs Fotograficzny "Gmina w Obiektywie"
PAŹDZIERNIK	• Turniej o Puchar Wójta Gminy Koło w Piłce Nożnej
LISTOPAD	• Mistrzostwa Gminy Koło w Warcabach Klasycznych Dziewcząt i Chłopców
GRUDZIEŃ	• Konkurs Recytatorski

Źródło: Urząd Gminy Koło

Aktywność mieszkańców Gminy przejawia się również poprzez korzystanie z materiałów Gminnej Biblioteki Publicznej znajdującej się w miejscowości Wrząca Wielka oraz jej filii w Powierciu.

TABELA 21 PLACÓWKI KULTURALNE W GMINIE

ROK	BIBLIOTEKI I FILIE	PRACOWNICY	KSIĘGOZBIÓR	CZYTELNICY W CIĄGU ROKU	WYPOŻYCZENIA KSIĘGOZBIÓRU NA ZEWNĄTRZ
2014	2	2	18.851	500	14.530
2013	2	2	18.736	499	17.098
2012	2	2	19.256	506	22.567
2011	2	2	18.861	511	23.637
2010	2	2	18.547	529	24.332

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Na infrastrukturę sportową gminy składają się do sale gimnastyczne i boiska przyszkolne.

- Sala gimnastyczna i boisko sportowe przy Zespole Szkół w Powierciu,
- Sala gimnastyczna i boisko sportowe przy Szkole Podstawowej we Wrzącej Wielkiej,
- Sala gimnastyczna i boisko sportowe przy Gimnazjum w Sokołowie,
- Boisko sportowe przy Szkole Podstawowej w Kiełczewie,
- Boisko Orlik w Borkach.

Na terenie gminy funkcjonuje również Wrzącka Liga Orlika, w której czynny udział bierze wiele klubów sportowych założonych przez mieszkańców.

Gmina Koło nie ma charakteru typowo turystycznego, mimo to dobre warunki do wypoczynku znajdują tu zarówno amatorzy turystyki pobytowej zainteresowani zbieraniem owoców lasu jak również zwolennicy turystyki wędrownej, na których czekają ciekawe zabytki oraz szlaki pieszej, rowerowej i konnej wędrówki.

Na terenie Gminy znajduje się wiele zabytków budownictwa, architektury sakralnej i świeckiej. Do rejestru zabytków wpisane są następujące obiekty (stan na 31 grudnia 2012 r.)¹:

- **Wrząca Wielka:**
 - zespół dworski: dwór z XVIII/XIX wieku, budynek gospodarczy z XVIII/XIX wieku, ruina lamusa XVII wiek, park dworski z I połowy XIX wieku.

¹ Źródło: <http://poznan.wuoz.gov.pl/system/files/zalaczniki/wlk-rej.pdf>

Poza budowlami oficjalnie wpisanymi do rejestru zabytków Wielkopolski na terenie gminy znajduje się jeszcze wiele innych wartych obejrzenia obiektów.

- **Czołowo:**
 - murowana kapliczka z 1930 roku,
 - pozostałości zespołu dworsko-folwarcznego,
 - drewniana chata z 1875-1880 (obecnie nie istnieje),
 - drewniana chata z XIX wieku (obecnie nie istnieje),
- **Dzierawy:**
 - osada wielokulturowa z mezolitu objęta strefą obserwacji archeologicznej,
- **Kaczyniec:**
 - nieczynny cmentarz ewangelicko-augsburski z początku XX wieku,
- **Kiełczew Smużny:**
 - kompleks trzech osad pradziejowych z kultury przeworskiej i łużyckiej, datowane na VII w p.n.e. – IV w n.e., objęte strefą obserwacji archeologicznej,
- **Leśnica:**
 - pozostałości parku dworskiego z XIX wieku,
- **Podlesie:**
 - osada z neolitu i cmentarzysko ciałopalne (kultura przeworska) objęte strefą obserwacji archeologicznej,
- **Powiercie:**
 - zespół dworsko-parkowy: park z końca XIX wieku,
 - pozostałości zespołu folwarcznego,
- **Powiercie Kolonia:**
 - cmentarzysko, kultura przeworska objęte strefą obserwacji archeologicznej,
- **Przybyłów:**
 - leśniczówka drewniana z początku XX wieku,
- **Ruchenna:**
 - dwie osady ze średniowiecza objęte strefą obserwacji archeologicznej.

Ponadto przez gminę przebiega ponadregionalny szlak rowerowy:

Nadwarciański Szlak Rowerowy – szlak prawie na całej długości biegnie nadwarciańskimi wałami i łąkami. Omija wiele miejscowości, dając za to możliwość zapoznania się z unikalną florą i fauną.

3.7. GŁÓWNE PROBLEMY Z ZAKRESU POLITYKI SPOŁECZNEJ

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- Ubóstwa,
- Sieroctwa,
- Bezdomności,
- Bezrobocia,
- Niepełnosprawności,
- Długotrwałej lub ciężkiej pomocy,
- Przemocy w rodzinie,
- Potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- Bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- Trudności w integracji osób, które dostały statut uchodźcy,
- Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- Zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- Klęski żywiołowej lub ekologicznej.²

W ramach instytucji samorządowych zajmujących się problematyką społeczną działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole. Ośrodek realizuje zadania wynikające z:

- Ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2015 r. poz. 163 ze zmianami),
- Ustawa z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2015 r. poz. 1515 ze zmianami),
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286 ze zmianami),

² Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.

- Ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2015 r., poz. 332 ze zmianami),
- Ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 114 ze zmianami),
- Ustawa z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 206 r., poz. 169 ze zmianami),
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 ze zmianami),
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224 ze zmianami),
- Ustawa z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r., poz. 149 ze zmianami),
- Ustawa z 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 r., Nr 43, poz. 225 ze zmianami),
- Ustawa z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 ze zmianami),
- Ustawa z 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 966 ze zmianami),
- Ustawa z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r., poz. 239 ze zmianami),
- Ustawa z 11 lutego 2016 r. o Pomocy Państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r., poz. 195),
- Ustawa z 14 czerwca 1969 r. Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 23 ze zmianami),
- Ustawa z 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2015 r., poz. 2082 ze zmianami).

Jego oferta skierowana jest do mieszkańców Gminy Koło, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialno-bytowej i zdrowotnej. W wykonywaniu zadań Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współdziała z różnymi podmiotami, m.in. z organami wykonawczymi gminy i sołectw, innymi jednostkami organizacyjnymi gminy, służbą zdrowia, policją, kuratorami sądowymi oraz instytucjami zajmującymi się pomocą społeczną.

Tabela 22 WYKAZ GOSPODARSTW DOMOWYCH I OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ

ROK	2011	2012	2013	2014
GOSPODARSTWA DOMOWE KORZYSTAJĄCE ZE ŚRODOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ	174	177	197	202
OSOBY W GOSPODARSTWIE, KTÓRE KORZYSTAJĄ ZE ŚRODOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ	548	562	618	596
RODZINY OTRZYMUJĄCE ZASIŁKI NA DZIECI	318	285	267	244

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, wypłacane są dodatki mieszkaniowe. Jest to forma pomocy świadczona przez Gminę, a realizowana przez Urząd Gminy w Kole. W latach 2011-2014 najczęściej udzielanymi mieszkańcom Gminy formami wsparcia były pomoc finansowa i rzeczowa, głównie w postaci zasiłków celowych i w naturze, zasiłków stałych, okresowych oraz posiłku.

W tabeli 23 przedstawiono wysokość środków finansowych pozostających w dyspozycji GOPS w Kole, uwzględniając wydatki ogólne, kwoty na zadania przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz wartość zasiłków stałych.

Tabela 23 WYDATKI NA POMOC SPOŁECZNĄ W LATACH 2013-2015 (dane cząstkowe)

ROK	OGÓŁEM WYDATKI [zł]	PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY [zł]	ZASIŁKI STAŁE [zł]
2015	3.335.334	3.393	116.316
2014	3.569.917	2.000	116.399
2013	3.200.341	2.000	105.204

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

TABELA 24 RODZAJE POMOCY UDZIELANEJ PRZEZ GOPS W LATACH 2012-2014 (dane cząstkowe)

POWÓD PRYZNANIA POMOCY	LICZBA RODZIN			LICZBA OSÓB W RODZINACH		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014

Ubóstwo	110	134	141	366	451	431
Bezdomność	2	3	3	2	3	3
Potrzeba ochrony macierzyństwa	38	39	31	37	37	27
Bezrobocie	84	112	107	267	375	327
Niepełnosprawność	37	48	66	75	122	166
Długotrwała lub ciężka choroba	49	54	52	129	142	127
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	19	20	22	67	69	77
Przemoc w rodzinie	25	13	16	109	44	70
Alkoholizm	4	4	8	10	8	15
Narkomania	0	0	1	0	0	1
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	3	2	10	6	4
Zdarzenie losowe	0	0	1	0	0	4
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

TABELA 25 RODZAJE POMOCY UDZIELANEJ PRZEZ GOPS W LATACH 2012-2014 (dane cząstkowe)

	2012	2013	2014
Wielkość wydatków na zasiłki stałe	91.819	105.204	116.399
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia rodzinne	25	23	26
RODZAJ ŚWIADCZENIA	LICZBA PRYZNANYCH ŚWIADCZEŃ		
	2012	2013	2014
Zasiłek rodzinny	7.093	6.640	5.850
Zasiłek pielęgnacyjny dla osób, które ukończyły 75 lat	20	24	24
Dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	438	394	361
Zasiłek dla opiekuna	0	0	971
Zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka	614	557	486
Zasiłek pielęgnacyjny	2.009	2.138	2.214
Świadczenie pielęgnacyjne	1.002	614	229
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	81	66	60

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

3.7.1. PROBLEMY NA RYNKU PRACY

Bezrobocie to sytuacja, w której istnieje grupa osób zdolna do pracy oraz gotowych ją podjąć, lecz nieznajdująca możliwości zatrudnienia. O tym, że bezrobocie stało się kwestią społeczną świadczyła dynamika, skala i struktura tego zjawiska, jak i jego negatywne konsekwencje odczuwalne coraz silniej. Brak pracy jest czynnikiem, który ma wpływ na zaspokajanie ważnych

potrzeb społecznych w różnych sferach życia. Prowadzi też do narastania kwestii społecznych: kwestia ubóstwa, edukacyjna, zdrowotna itd. Bezrobocie dotyczy dużych grup społecznych, jest odbierane przez te grupy jako nieprawidłowe, zakłóca ich rozwój, wywołuje społeczne niepokoje oraz jest źródłem napięć społecznych. Niestety problem ten często nie może być rozwiązany w ramach tych grup przy wykorzystaniu dostępnych im metod i możliwości. Dlatego niezbędna jest pomoc państwa poprzez podjęcie szerokich działań w kierunku tworzenia nowych miejsc pracy. Bezrobocie nie tylko samo jest problemem społecznym, ale leży także u podstaw wielu innych kwestii społecznych. I tak np. szczególnie długotrwałe bezrobocie związane jest z obniżeniem standardu materialnego życia nie tylko samego bezrobotnego, ale i całej jego rodziny. Stąd bardzo często obszary długotrwałego bezrobocia pokrywają się w danym społeczeństwie z obszarami ubóstwa. To z kolei może powodować rozprzestrzenianie się rozmaitych patologii społecznych, rozpad rodziny obniżenie zdrowotności społeczeństwa. Nawet krótkotrwały okres bezrobocia nie pozostaje bez wpływu na kondycję psychiczną osób dotkniętych tym problemem. Okres bezrobocia członka/ów rodziny jest dla gospodarstw domowych szczególnie trudny. Brak zatrudnienia negatywnie wpływa nie tylko na sytuację ekonomiczną rodziny, ale również na pozamaterialne kwestie życia rodzinnego. Pojawia się stres, apatia, zniechęcenie brak poczucia własnej wartości czy niemożność podejmowania racjonalnych a niekiedy jakichkolwiek decyzji. Bezrobotni często sięgają po używki (alkohol). Zmiany w rodzinie spowodowane bezrobociem zależą w dużej mierze od struktury rodziny, jej fazy rozwoju, statusu społecznego, kondycji zawodowej, wykształcenia i środowiska lokalnego. Brak pracy rodziców może spowodować ograniczenie planów kształcenia dzieci, co powoduje zahamowanie rozwijania ich zdolności. Odbija się to bardzo silnie na ich postawach i często prowadzi do izolacji środowiskowej. Niepokojący jest wpływ bezrobocia na zachowania patologiczne. Szczególnie niebezpiecznym zjawiskiem staje się przemoc w rodzinie. Długotrwałe pozostawanie bez zajęcia stymuluje procesy dezintegracji życia rodzinnego. Przymusowa bezczynność zawodowa i nieuregulowany tryb życia wywołują zachowania dewiacyjne, skierowane na rodzinę i lokalne środowisko społeczne. Negatywne emocje związane z sytuacją bezrobocia przenoszone są na najbliższych – ofiarami przemocy i złego traktowania są najczęściej kobiety i dzieci. Długotrwałe bezrobocie, z jego negatywnymi konsekwencjami psychospołecznymi, wymaga stosowania odpowiednich form oddziaływań. Ponieważ możliwości budżetu państwa i samorządu lokalnego są ograniczone, podstawowego znaczenia w pomocy w wychodzeniu z bezrobocia nabiera praca socjalna. Jest ona prowadzona przez pracowników socjalnych poprzez pomoc w planowaniu nowych koncepcji życia zawodowego,

rozbudzanie motywacji do działania ukierunkowanego na zatrudnienie oraz technika kontaktu, która pozwala na uzależnienie pomocy – formy, wysokości i okresu wypłacania świadczenia – od aktywności bezrobotnego i jego rodziny.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kole 31 grudnia 2015 roku w Gmina Koło pozostawało zarejestrowanych 305 bezrobotnych. Należy dodać, że poziom bezrobocia odnotowany w statystykach instytucji rynku pracy może być różny od rzeczywistej liczby informującej o osobach pozostających bez pracy.

3.7.2. BEZDOMNOŚĆ

Bezdomność, bezdomny to terminy używane przez nas powszechnie. Są one obciążone skojarzeniami emocjonalnymi i wartościującymi. Zjawisko bezdomności jest złożone i wielopostaciowe. Bezdomność dotyka ludzi w różnych czasach, nie przywiązując wagi do płci, wieku, wcześniejszego statusu, stanu posiadania. Swoim zasięgiem obejmuje osoby z różnymi doświadczeniami i z różnych środowisk. Bezdomność to przede wszystkim to, czego nie dostrzegamy, odzwierciedla nieszczęścia i tragedie ludzkie. Naznacza swoim piętnem ludzi o najniższych dochodach, którzy doświadczyli niepowodzeń życiowych czy dramatów³. Encyklopedia socjologii definiuje bezdomność jako względnie trwałą sytuację człowieka, nie posiadającego własnego mieszkania, albo w ogóle pozbawionego dachu nad głową. Może być rozpatrywana jako element sytuacji życiowej konkretnej osoby, jako zjawisko społeczne, przejaw patologii społecznej lub indywidualnej, a także problem społeczny. Może być efektem dobrowolnie wybranego stylu życia, desperackich decyzji własnych, cudzych zachowań dewiacyjnych, zdarzeń losowych, wadliwej polityki społecznej⁴. Ustawa o pomocy społecznej za osobę bezdomną uznaje osobę „niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie Gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania”. Osobami bezdomnymi, obok tych, którzy sami dokonali takiego wyboru, najczęściej stają się ludzie w starszym wieku, matki z nieletnimi dziećmi, rodziny pełne nieposiadające środków finansowych na opłacenie mieszkania, oraz osoby, które opuściły zakłady karne.

³ I. Wilson, A. Szałkowski, Bezdomność jako kryterium ubóstwa, Warszawa 1988

⁴ Encyklopedia Socjologii, Warszawa 1996

3.7.3. SYTUACJA DZIECI

Wraz z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2012 roku Ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej samorządy gminne zostały zobligowane do prowadzenia monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole mają świadomość jak ważna jest współpraca wszystkich służb działających na rzecz rodziny. Na omawianym terenie istnieje współdziałanie służb pomocy społecznej z policją, lekarzami, pielęgniarkami, oświatą, czyli nauczycielami i pedagogami szkolnymi oraz kuratorami rodzinnymi.

Działalność na rzecz dzieci polega przede wszystkim na ochronie praw, wyrównywaniu szans życiowych poprzez ułatwienie dostępu do oświaty, służby zdrowia, wypoczynku oraz asekurowaniu w obliczu ryzyka zawodowego.

TABELA 26 CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA ZACHOWANIE AGRESYWNE UCZNIA – AGRESORY

CZYNNIKI INDYWIDUALNO-PRZEDMIOTOWE	CZYNNIKI RODZINNE	CZAS WOLNY	SZKOŁA
Pozytywne społecznie nastawienie	Korzystny status edukacyjno- zawodowy rodziców	Przynależność do grup nieformalnych i brak uczestnictwa w zorganizowanych zajęciach	Negatywne samopoczucie w szkole
Negatywne społecznie nastawienie i zachowanie, przekraczanie norm	Korzystne warunki wychowawcze	Poświęcenie czasu wolnego na oglądanie filmów i gry komputerowe o treści przemocowej	Konfliktowy klimat w szkole
Uznanie za słuszne opinii rówieśniczych o „normalności” Używanie środków uzależniających	Partnerskie cechy wychowania w rodzinie		

Źródło: Surzykiewicz J. „Agresja i przemoc w szkole. Uwarunkowania socjokulturowe. Warszawa 2000

3.7.4. UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE

Dynamika rozwoju patologii społecznej jest duża, podobnie jak długość występowania oraz nasilenia szkodliwego funkcjonowania. W przypadku długich i intensywnych okresów toksycznych działań, inicjatywy te zaczynają przybierać określone formy patologiczne:

- Alkoholizm – jest zjawiskiem ciągle zajmującym wysoką pozycję w rankingu najczęściej występujących w Polsce przejawów patologii. Problemy alkoholowe w dużej mierze wynikiem bardzo łatwego dostępu do napojów wysokoprocentowych w Polsce. Statystyki wskazują na przerażające tempo obniżania wieku inicjacji alkoholowej oraz wzrost spożycia przez osoby nieletnie. Osoby młode są szczególnie narażone na uzależnienie. Problem alkoholowy dotyczy także osób w starszym wieku, zarówno z rodzin ubogich, jak i zamożnych. Często powodem może być rozczarowanie życiem, depresja, zbyt duża odpowiedzialność. Warto też zwrócić uwagę na istotny fakt, że dzieci uczą się poprzez naśladownictwo. W związku z tym, jeżeli w domu ucztuje się przy stole suto zakrapianym alkoholem lub też problemy rozwiązuje się ucieczką w alkohol, to dzieci z tych rodzin są w większym stopniu predestynowane do odziedziczenia problemów alkoholowych.
- Narkomania – jest kolejnym przejawem patologii, bazującym na uzależnieniu. Narkomania, podobnie jak alkoholizm, może mieć bardzo niewinne początki. Zaczyna się od narkotyków miękkich, a kończy na najcięższym kalibrze w postaci kokainy. Jest to szczególnie groźne i wyniszczające uzależnienie. Środki narkotyzujące są w Polsce nielegalne, więc kwestia powszechności dostępu powinna być główną przeszkodą i ograniczyć grono narkomanów. Tymczasem nie tylko nie stanowi żadnej przeszkody, ale stwarza dodatkowe zagrożenie. Laboranci policyjni, specjalizujący się w dziedzinie środków odurzających, twierdzą, że „lewe” narkotyki mogą stanowić większe zagrożenie dla zdrowia i życia zażywających niż narkotyki „czyste”. Często bowiem, aby zwiększyć zyski dealerzy dzielą swoje zapasy na mniejsze części dosypując do nich nieznanych i szkodliwych substancji. Narkomania w rodzinie doprowadzić może do rozpadu więzi rodzinnych, rozpadu rodziny, a w najgorszym przypadku do śmierci jednego z członków rodziny.
- Przemoc w rodzinie – stanowi w dalszym ciągu poważny problem z dziedziny patologii w życiu polskich rodzin. Cały czas objęta jest swoistym tabu. Mimo, że wyniki z badań

ankietowych na terenie Gminy nie wskazywały na przemoc jako istotne zjawisko to dane statystyczne dla całego kraju pokazują zatrważające informacje:

- Około 250 dzieci na każde 100 tysięcy jest maltretowane,
- Około 60% rodziców stosuje wobec swoich dzieci kary cielesne,
- Około 33% rodziców dotkliwie pobiło swoje dziecko przed ukończeniem przez nie 6 roku życia.

Należy pamiętać, że przemoc w rodzinie może mieć także wymiar psychiczny. Najczęściej oprawcami są dawne ofiary przemocy, które wyniosły takie „nauki” z własnego doświadczenia. Proceder przemocy fizycznej czy psychicznej nie jest jednokierunkowy. Ostatnie badania wydobyły na światło dzienne zjawisko gwałtu małżeńskiego. Zmuszanie jednego z małżonków do kankantu seksualnego często było zatajane przez ofiary bądź ignorowane przez władze. Przemoc w związku małżeńskim może sprowadzać się do form fizycznych (bicia, gwałtu, lekkich i poważnych uszkodzeń ciała) i psychicznych (poniżanie, groźby, zakazy).⁵

Problemy wynikające z picia alkoholu i zażywania narkotyków stanowią obecnie jedną z najpoważniejszych kwestii społecznych. Ilość osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych jest trudna do ustalenia. Można się oprzeć o dane szacunkowe ustalone dla populacji przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, które prezentuje poniższa tabela.

TABELA 27 POPULACJE OSÓB, U KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ RÓŻNE KATEGORIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

POPULACJE OSÓB, U KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ RÓŻNE KATEGORIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH		W POLSCE	W MIEŚCIE 100 TYS. MIESZK.	W MIEŚCIE 25 TYS. MIESZK.	W GMINIE 10 TYS. MIESZK.
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys. osób	ok. 2000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln. osób	ok. 4000 osób	ok. 1000 osób	ok. 400 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln. osób	ok. 4000 osób	ok. 1000 osób	ok. 400 osób
Osoby pijące szkodliwie	5%-7% populacji	2 mln. – 2,5 mln. osób	5000-7000 osób	1250-1750 osób	500-700 osób

⁵ <http://wrodzinie.info.pl/przejawy-patologii/13-skutki-patologii-w-rodzinie>

Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	ok. 2 mln osób	ok. 5.300 osób	ok. 1330 osób	ok. 530 osób
---	--	----------------	----------------	---------------	--------------

Źródło: Dane szacunkowe Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Uznając życie mieszkańców, za niezbędny warunek moralnego i materialnego dobra społeczności gminnej, organy Gminy Koło są zobowiązane podejmować działania zmierzające do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie spożywania tych napojów, działanie na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Obecnie najbardziej aktualnym zadaniem samorządów gminnych w dziedzinie profilaktyki a także ochrony zdrowia jest wspieranie leczenia odwykowego, niezbędnym jest kształtowanie zintegrowanej polityki wobec problemów alkoholowych. Priorytetem są zadania w zakresie prowadzenia działań profilaktycznych wobec dzieci i młodzieży. W działaniach podejmowanych na rzecz wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi organy Gminy współpracują z organizacjami społecznymi i stowarzyszeniami, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące środków finansowych przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie w Gminie Koło w latach 2012-2014.

TABELA 28 ŚRODKI FINANSOWE PRZEZNACZONE NA PROFILAKTYKĘ I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ W GMINIE KOŁO W LATACH 2012-2015

ROK	WIELKOŚĆ WYDATKÓW		
	NA PROFILAKTYKĘ I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH [zł]	NA PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII [zł]	NA PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE [zł]
2015	63.496	12.440	2.000
2013	65.000	8.000	2.000
2012	72.000	8.000	2.000

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

W wielu rodzinach niestety występuje zjawisko ukrytej przemocy. Konieczne są zatem działania mające na celu poprawę stanu świadomości społecznej wobec zjawiska przemocy, budowanie spójnego systemu pomocy ofiarom przemocy, szkolenie osób zajmujących się pomaganiem, przygotowywanie materiałów informacyjno-edukacyjnych oraz prowadzenie edukacji

publicznej na temat przemocy w rodzinie i środowisku wobec dzieci, młodzieży i sposób jej przeciwdziałania. Jednym z takich działań jest procedura „Niebieskiej Karty”.

TABELA 29 „NIEBIESKIE KARTY”(NK) WYDANE W GMINIE KOŁO W LATACH 2014-2015

ROK	NIEBIESKIE KARTY		
	LICZBA RODZIN OBJĘTYCH PROCEDURĄ NIEBIESKIE KARTY	LICZBA RODZIN WOBEC KTÓRYCH WSZCZĘTO PROCEDURĘ NK	LICZBA ZAKOŃCZONYCH PROCEDUR NK
2015	15	5	6
2014	11	5	1

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

We wszystkich przypadkach procedura Niebieskich Kart została wszczęta przez Policję, do każdej Niebieskiej Karty powołano Grupę Roboczą.

3.7.5.SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Niepełnosprawność oznacza stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy powodujący trwałe lub okresowe utrudnienie bądź uniemożliwienie samodzielnej egzystencji. Jednocześnie jest ona również rozumiana jako wynik barier społecznych, ekonomicznych oraz fizycznych, jakie jednostka napotyka w środowisku zamieszkania. Niepełnosprawność to jedna z głównych kwestii społecznych, która utrudnia funkcjonowanie coraz większej liczbie ludności. Według wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2011 roku liczba osób niepełnosprawnych ogółem w Polsce na koniec marca 2011 r. wynosiła około 4,7 mln. Tym samym liczba osób niepełnosprawnych stanowiła 12,2% ludności kraju. Udział mężczyzn wśród osób niepełnosprawnych wynosił 46,1% wobec 53,9% dla kobiet. Najczęstszą przyczynę niepełnosprawności stanowią schorzenia układu krążenia, narządów ruchu oraz schorzenia neurologiczne. Relatywnie niższy udział procentowy osób z uszkodzeniami narządu wzroku i słuchu, z chorobą psychiczną i upośledzeniem umysłowym w zborowości osób niepełnosprawnych dotyczy jednak tysięcy osób o obniżonej sprawności w codziennym funkcjonowaniu, a zatem i wymagających szczególnego podejścia w edukacji, na rynku pracy i w życiu codziennym⁶.

Zdecydowana większość skończyła edukację na poziomie podstawowym. Osoby niepełnosprawne spotykają się również z problemami psychologicznymi i społecznymi, które wiążą się z trudnościami akceptacji samego siebie i swoich schorzeń oraz brakiem zrozumienia

⁶ <http://www.niepelnosprawni.gov.pl/niepelnosprawnosci-w-liczbach-/dane-demograficzne/>

ze strony ludzi zdrowych. Choroba i niepełnosprawność to czynniki, które doprowadzają do pogorszenia sytuacji finansowej rodziny. Jest to efekt wydatków na leczenie, rehabilitację, różne świadczenia a także ogranicza się w znaczny sposób możliwości osiągania dochodów. Wyniki badań ankietowych przeprowadzonych na potrzeby niniejszej strategii wskazują brak wykluczenia społecznego osób niepełnosprawnych i świadomość konieczności likwidacji barier architektonicznych. Natomiast wskazują konieczność zwiększania świadomości, że niepełnosprawność to nie tylko niedobory fizyczne. Niepełnosprawność mentalna jest takim samym niedoborem i także należy wspomagać takie osoby.

3.7.6. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, w tym również zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, reguluje ustawa o samorządzie gminnym, która traktuje powyższe jako zadania własne gminy.

Do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego zobowiązane są wszystkie organy władzy i administracji państwowej, szczególnie instytucje wyspecjalizowane w zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego, jak np. Policja, Państwowa Straż Pożarna, które w realizacji swoich zadań wspierane są przez jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych.

Swój wkład w poprawę efektywności działania ww. służb mają władze Gminy, które wspierają 8 jednostek OSP.

- OSP Ochle – 23 druhow,
- OSP Powiercie – 27 druhow, w tym 4 honorowych,
- OSP Leśnica – 17 druhow,
- OSP Wrząca Wielka – 44 druhow, w tym siedmiu honorowych,
- OSP Kiełczew I – 7 druhow honorowych, 6 druhow wspierających,
- OSP Dąbrowa – 17 druhow, w tym 4 honorowych,
- OSP Przybyłów – 34 druhow, w tym 6 druhen,
- OSP Orkiestra Koło.

Celem zapewnienia realizacji zadań wynikających z ustawy o ochronie przeciwpożarowej co roku w budżecie Gminy zapewnia się środki finansowe z przeznaczeniem na utrzymanie jednostek OSP i utrzymanie ich gotowości bojowej, zakupy sprzętu przeciwpożarowego,

wyszkolenie i prowadzenie remontów baz lokalowych. Jednostki OSP, wchodzące w skład Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, dodatkowo dotowane są z budżetu Państwa.

Komisariat Policji mieści się w Kole. Teren działania komisariatu obejmuje całą gminę.

W 2013 roku na terenie powiatu kolskiego, **wykryto 2.054 przestępstwa o różnym charakterze.**

Wskaźnik wykrywalności sprawców wynosi 86,2%.

TABELA 30 STATYSTYKA PRZESTĘPSTW NA TERENIE POWIATU KOLSKIEGO

	2014	2015
Przestępstwa ogółem	1.652	1.402
Przestępstwa o charakterze kryminalnym	812	701
Przestępstwa o charakterze gospodarczym	384	303
Przestępstwa drogowe	259	229
Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu	22	19
Przestępstwa przeciwko mieniu	848	669
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw – ogółem [%]	86,0	85,9

Źródło: Bank Danych Lokalnych

W 2014 roku na trasach powiatu kolskiego odnotowano 68 wypadków drogowych, w których śmierć poniosło 8 osób a 70 zostało rannych.

3.7.7.OPIEKA ZDROWOTNA

Na terenie gminy funkcjonuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej. Znajduje się w nim poradnia lekarska podstawowej opieki zdrowotnej, poradnia pediatryczna, gabinet zabiegowy, gabinet pielęgniarstwa środowiskowo-rodzinnej, pracownia EKG, punkt szczepień. Mieszkańcy gminy Koło korzystają z opieki ambulatoryjnej w ośrodkach znajdujących się na terenie miasta Koła oraz w miejscowościach Grzegorzew, Babiak, Dęby Szlacheckie. Dostęp do lekarzy specjalistów i szpitali zapewniają pobliskie miasta: Koło, Łódź, Kutno, Konin, Kalisz.

Na terenie Gminy funkcjonuje punkt apteczny we Wrzącej Wielkiej, co jest sporym utrudnieniem dla ponad 7 tysięcy mieszkańców. Korzystają oni z placówek w Kole.

3.8. PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Na potrzeby aktualizacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych przeprowadzono badanie społeczne. Dla pozyskania wyników reprezentujących całe środowisko gminne respondentami byli mieszkańcy Gminy Koło. Badanie przeprowadzono

w lutym 2016 roku. Na prośbę o przeprowadzenie badania odpowiedziały pozytywnie 195 osoby dorosłe, oraz 191 uczniów. Ankietę służącą strukturyzacji badania zamieszczono w załączniku I, II. Ze względu na metodę badawczą i wielkość próby wyniki badania prezentujemy w postaci opisowej.

W tej części zostaną przedstawione wyniki badań przeprowadzonych wśród dzieci, młodzieży Gminy Koło.

TABELA 31 PŁEĆ

ODPOWIEDŹ	LICZBA
Kobieta	96
Mężczyzna	95

Źródło: Analiza Remedis SA

Badaniu zostało poddanych 191 uczniów Gminy Koło. Wśród nich było 96 kobiet, 95 mężczyzn.

TABELA 32 WIEK

ODPOWIEDŹ	LICZBA
10	14
11	35
12	43
13	18
14	37
15	25
16	16
Powyżej 16	3

Źródło: Analiza Remedis SA

TABELA 33 CZY SPOŻYWAŁEŚ W CIĄGU OSTATNICH 30 DNI ALKOHOL?

	LICZBA
Tak	21
Nie	170

Źródło: Analiza Remedis SA

W zdecydowanej większości młodzież Gminy Koło wskazała odpowiedź negatywną. Picie alkoholu w wieku młodzieńczym może zaburzyć proces dostosowywania się i dojrzewania fragmentów mózgu odpowiedzialnych za pamięć, powodując deficyty poznawcze i zaburzenia zachowania w okresie dorosłości

TABELA 34 W JAKIM WIEKU PO RAZ PIERWSZY ZDARZYŁO CI SIĘ SPRÓBOWAĆ ALKOHOL?

ODPOWIEDŹ	LICZBA
Nigdy nie piłam/piłem alkoholu	115
Mniej niż 10 lat	22
10 - 13 lat	35
14 - 16 lat	19

Źródło: Analiza Remedis SA

Na podstawie zebranych wyników ankiet widać, że wiek pierwszej styczności z alkoholem to przede wszystkim 10 - 13 lat. Człowiek w wieku nastu lat przechodzi przez okres dojrzewania, który obejmuje przemiany nie tylko w obrębie układu płciowego i hormonalnego, ale również znaczne zmiany ośrodkowego układu nerwowego. W czasie tych przemian tkanka mózgowa jest wrażliwa na wszelkie czynniki toksyczne, wśród których alkohol etylowy zajmuje szczególne miejsce. I choć stopień uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego przez alkohol zależy od wielu czynników to jednak, biorąc pod uwagę wrażliwość dojrzewającego mózgu, należy powiedzieć, że dorastanie to okres, w którym alkohol może spowodować nieodwracalne zmiany, rzutujące na dalsze życie człowieka.

TABELA 35 CZY KUPUJĄC ALKOHOL BYŁEŚ/AŚ PROSZONY/A O OKAZANIE DOWODU OSOBISTEGO?

ODPOWIEDŹ	LICZBA
Tak	14
Tak, prawie za każdym razem	8
Nie	0
Nie, nigdy nie kupowałam alkoholu	169

Źródło: Analiza Remedis SA

Ponad 14 badanych zostało poproszonych o dowód osobisty przy zakupie alkoholu. Picie wśród nieletnich jest zjawiskiem niebezpiecznym, nie tylko dla pijącego, ale także dla całego społeczeństwa i przejawia się w dużej liczbie wypadków drogowych z udziałem pijanych kierowców, zabójstwach, samobójstwach i innych stratach.

TABELA 36 ZAZNACZ, CO TWOIM ZDANIEM JEST PRZEMOCĄ
W RODZINIE – 4 ODPOWIEDZI

ODPOWIEDŹ	LICZBA
Popychanie	23
Uderzanie	100
Kopanie	45
Duszenie	86
Szarpańie	45
Przypalanie ciała przedmiotami	70
Policzkowanie	30
Wyśmiewanie	20
Szantaż	34
Ośmieszanie	13
Grożenie	41
Nadmierna krytyka	15
Wymuszanie współżycia seksualnego	37
Ograniczanie snu i pożywienia	14

Źródło: Analiza Remedis SA

Przemoc w rodzinie badanym kojarzy się głównie z: **uderzaniem** (100 odpowiedzi), **duszeniem** (86 odpowiedzi), **przypalaniem ciała przedmiotami** (70 udzielonych odpowiedzi), **szarpaniem/kopaniem** (45 udzielonych odpowiedzi).

Przemoc w rodzinie może przybierać różnorodne formy i postacie. Mówiąc o przemocy w rodzinie zazwyczaj wyróżnia się jej odmianę czynną i bierną. Mianem przemocy czynnej określa się sytuacje, kiedy gniew agresora jest skierowany wprost na ofiarę i kiedy podejmuje on działania krzywdzące psychicznie, fizycznie lub seksualnie. Pod pojęciem przemocy biernej rozumie się natomiast różnego rodzaju zaniedbywanie – psychiczne, fizyczne, seksualne lub ekonomiczne.

TABELA 37 CZY ZNASZ KOGOŚ Z SWOICH KOLEGÓW LUB KOLEŻANEK, KTÓRZY SĄ OFIARAMI PRZEMOCY W RODZINIE LUB PODEJRZEWASZ, ŻE MOGĄ BYĆ?

ODPOWIEDŹ	LICZBA
Tak	25
Nie	166

Źródło: Analiza Remedis SA

Okazuje się, że aż **25 uczniów z kolskich szkół zna osoby, które mogą być ofiarami przemocy w rodzinie**. Negatywne skutki uszkodzenia przez sprawcę procesu rozwojowego dziecka zaobserwować można natychmiast (skutki krótkoterminowe) w postaci różnych objawów psychicznych i fizycznych takich jak: lęk, zaburzenia łaknienia i snu, zaburzenia związane z nastrojem (np. depresja i nadmierna potrzeba uczuć), nadmiernie akcentowane posłuszeństwo lub zamknięcie w sobie, agresywne zachowania (np. destrukcyjne napady furii), odizolowywanie się i unikanie (tworzenie sugestywnych fantazji obrazujących nierzeczywiste życie rodzinne), obgryzanie paznokci, niepokój, drżenie, jękanie, problemy w szkole, myśli samobójcze itd.

TABELA 38 KOGO BYŚ POINFORMOWAŁ/A GDYBYŚ DOZNAWAŁ PRZEMOCY W RODZINIE?

ODPOWIEDŹ	LICZBA
Nikogo	15
Nie wiem	34
Ośrodek pomocy społecznej	12
Policję	38
Mamę/tatę	35
Rodzeństwo	13
Nauczyciela	12
Pedagoga szkolnego	31
Inne, kogo?	1

Źródło: Analiza Remedis SA

Zestawienie wskazuje, że młodzi mieszkańcy Gminy Koło darzą zaufaniem Policję. Często najlepszym sposobem, jaki może zastosować pracownik pomocy społecznej, pedagog, pediatra dla zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom, jest zapewnienie ochrony i wsparcia dla ofiary.

TABELA 39 ZAZNACZ, CO TWOIM ZDANIEM JEST PRZEMOCĄ
W SZKOLE (4 ODPOWIEDZI)

ODPOWIEDŹ	LICZBA
Popychanie	53
Uderzanie	78
Kopanie	62
Duszenie	65
Szarpanie	49
Przypalanie ciała przedmiotami	21
Policzkowanie	19
Wyśmiewanie	40
Szantaż	50
Ośmieszanie	28
Grożenie	62
Nadmierna krytyka	16
Wymuszanie współżycia seksualnego	24
Ograniczanie snu i pożywienia	-

Źródło: Analiza Remedis SA

Odpowiadając na to pytanie uczniowie wskazali skojarzenia dotyczące przemocy w szkole.

Uderzanie, kopanie, duszenie, szarpanie, to zjawiska które najczęściej kojarzone są z przemocą szkolną. Należy rozróżnić przede wszystkim formy przemocy szkolnej⁷:

- Bezpośrednia przemoc fizyczna - bicie, kopanie, plucie popychanie, szarpanie, wymuszanie pieniędzy, zabieranie przedmiotów, niszczenie własności, przezywanie, wyśmiewanie,

⁷ <http://www.szkolabezprzemocy.pl/73,przemoc-w-szkole> z dnia 11 kwietnia 2016 r.

- Bezpośrednia przemoc słowna i niewerbalna - dokuczanie, przezywanie, wyśmiewanie, wyszydzanie, obrażanie, ośmieszanie, grożenie, rozpowszechnianie plotek i oszczerstw (również poprzez sms-y i internet), pokazywanie nieprzyzwoitych gestów,
- Pośrednie formy przemocy - namawianie innych do ataków fizycznych lub słownych, naznaczanie, wykluczanie i izolowanie z grupy.

Ofiary przemocy szkolnej bardzo rzadko mówią dorosłym o swoich problemach. Często mają doświadczenia bagatelizowania ich problemów przez dorosłych ("przezywają cię - nie zwracaj na to uwagi", "nie skarż"). Obawiają się też pogorszenia sytuacji, zemsty ze strony prześladowców. Długotrwałe podleganie presji agresorów może prowadzić do zaburzeń somatycznych.

W drugiej części diagnostycznej Strategii Integracji Rozwiązywania Problemów Społecznych zostaną przedstawione wyniki badań przeprowadzonych wśród dorosłych mieszkańców Gminy Koło.

TABELA 40 PŁEĆ

ODPOWIEDŹ	LICZBA
Kobieta	125
Mężczyzna	70

Źródło: Analiza Remedis SA

Badaniu zostało poddanych 195 dorosłych przedstawicieli Gminy Koło. Wśród nich było 125 kobiet i 70 mężczyzn.

TABELA 41 WIEK

ODPOWIEDŹ	LICZBA
18-24	36
25-40	60
40-55	52
56-64	47
Pow. 65	0

Źródło: Analiza Remedis SA

TABELA 42 WYKSZTAŁCENIE

ODPOWIEDŹ	LICZBA
Podstawowe	20
Gimnazjalne	3
Zawodowe	55
Średnie	115
Wyższe	0

Udział różnych grup wiekowych w populacji z uwzględnieniem podziału na wykształcenie.

TABELA 43 ZAZNACZ, CO TWOIM ZDANIEM JEST PRZEMOCĄ
W RODZINIE (4 ODPOWIEDZI)

ODPOWIEDŹ	LICZBA
Popychanie	47
Uderzanie	60
Kopanie	54
Duszenie	48
Szarpanie	27
Przypalanie ciała przedmiotami	37
Policzkowanie	50
Wyśmiewanie	52
Szantaż	41
Ośmieszanie	36
Grożenie	24
Nadmierna krytyka	32
Wymuszanie współżycia seksualnego	28
Ograniczanie snu i pożywienia	37

Źródło: Analiza Remedis SA

Większość osób wskazała, że głównie uderzanie kojarzy im się z przemocą w rodzinie. Kolejnymi wskazanymi przez ankietowanych pozycjami były: duszenie, kopanie ciała przedmiotami i popychanie.

TABELA 44 CZY ZNASZ KOGOŚ ZE SWOICH KOLEGÓW/KOLEŻANEK, KTÓRZY SĄ OFIARAMI PRZEMOCY
W RODZINIE/PODEJRZEWASZ, ŻE MOGĄ NIMI BYĆ?

ODPOWIEDŹ	LICZBA
Tak	54
Nie	141

Źródło: Analiza Remedis SA

Ponad 54 mieszkańców, którzy wzięli udział w badaniu nie zna osób, które mogą być ofiarami przemocy w rodzinie.

TABELA 45 KOGO BYŚ POINFORMOWAŁ/A GDYBYŚ DOZNAWAŁ/A PRZEMOCY W RODZINIE?

ODPOWIEDŹ	LICZBA
Nikogo	2
Nie wiem	39
Obcą osobę	9
Ośrodek pomocy społecznej	42
Policję	76
Mamę/tatę	27
Rodzeństwo	0
Koleżankę/kolegę	0

Źródło: Analiza Remedis SA

Dorośli mieszkańcy Gminy Koło największym zaufaniem darzą policję (76 osób ankietowanych), oraz Ośrodek Pomocy Społecznej – 42 udzielone odpowiedzi na 195 ankietowanych.

TABELA 46 Z JAKIEJ POMOCY PANI/PANA ZDANIEM MOGĄ KORZYSTAĆ OFIARY PRZEMOCY W PAŃSTWA GMINIE? (1 ODPOWIEDŹ)

ODPOWIEDŹ	LICZBA
Kościół	8
Szkoła	37
Policja	81
Instytucje Pomocy Społecznej	49
Poradnia psychologiczno-pedagogiczna	9
Sąd	11

Źródło: Analiza Remedis SA

Wiedza respondentów – mieszkańców Gminy Koło wskazuje, że ofiary przemocy mogą korzystać z pomocy Policji (81 odpowiedzi), oraz z Instytucji Pomocy Społecznej (49 odpowiedzi).

TABELA 47 JAK CZĘSTO ZDARZYŁO SIĘ PANI/PANU DOŚWIADCZYĆ PRZEMOCY FIZYCZNEJ? (1 ODPOWIEDŹ)

ODPOWIEDŹ	LICZBA
Bardzo rzadko	18
Rzadko	29
Raczej wcale	9
Często	4
Bardzo Często	21
Nigdy	114

Źródło: Analiza Remedis SA

Ze 195 ankietowanych mieszkańców Gminy Koło 114 osób twierdzi, że nigdy nie doświadczyło przemocy fizycznej. 21 osób potwierdziło, że bardzo często doświadcza przemocy. Przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko, np.: popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz - tzw. "policzek", przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, itp. Skutkami przemocy są min: bezpośrednie: uszkodzenia ciała - urazy, rany, złamania, stłuczenia, zadrapania, siniaki, poparzenia; następujące skutki: choroby w wyniku powikłań i stresu, zespół stresu pourazowego, życie w chronicznym stresie, poczuciu zagrożenia, strachu, lęku, napady paniki, bezsenność, zaburzenia psychosomatyczne.

TABELA 48 W JAKIEJ SYTUACJI DOŚWIADCZYŁA PAN/PANI PRZEMOCY FIZYCZNEJ
(jeżeli pytanie poprzednie brzmi NIGDY pytanie pomijamy)

ODPOWIEDŹ	LICZBA
W autobusie	7
Szkole	11
W domu	55
W okolicy miejsca zamieszkania	41
W pracy	0

Źródło: Analiza Remedis SA

55 osób wskazało, że przemocy fizycznej doświadczyli w domu. Natomiast 41 potwierdza, że doznało przemocy w okolicy miejsca zamieszkania. W każdym województwie w Polsce istnieją placówki pomagające w sytuacji przemocy w rodzinie. Placówki należą do Ogólnopolskiego Porozumienia Osób, Instytucji i Organizacji Pomagających Ofiarom Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia".

Skutkami przemocy są min: bezpośrednie: uszkodzenia ciała - urazy, rany, złamania, stłuczenia, zadrapania, siniaki, poparzenia; następujące skutki: choroby w wyniku powikłań i stresu, zespół stresu pourazowego, życie w chronicznym stresie, poczuciu zagrożenia, strachu, lęku, napady paniki, bezsenność, zaburzenia psychosomatyczne

TABELA 49 CZY KIEDYKOLWIEK DOŚWIADCZYŁA PANI/PAN PRZEMOCY PSYCHICZNEJ?

ODPOWIEDŹ	LICZBA
Tak	58
Nie	137

Źródło: Analiza Remedis SA

58 osób odpowiadających na ankietę doświadczyło przemocy psychicznej. Zadajemy sobie pytanie co to jest przemoc psychiczna. Otóż przemoc psychiczna zaczyna się gdy absolutnie nie akceptujemy tego, że druga strona nie zachowuje się zgodnie z naszymi oczekiwaniami i wyobrażeniami na temat roli np. żony. Niestety mężczyźni są bardziej skłonni do stosowania tej formy przemocy, ponieważ kulturowo realizują stereotyp, że to kobieta ma się podporządkować i dbać o jedność w rodzinie. Początkiem przemocy jest odczłowieczenie przeciwnika, co najczęściej przybiera formę oskarżenia o "emocjonalność", "niezrównoważenie" - np. „wariatka!". Skutkiem doznawania przemocy psychicznej może być min: odczuwanie niepokoju, depresja, samouszkodzenia, osłabienie koncentracji objawiające się, np. osiąganiem niskich wyników w szkole, pogorszenie samopoczucia, agresja wobec

otoczenia, występowanie koszmarów sennych, moczenia nocne, pojawienie się dolegliwości fizycznych, będących skutkiem stresu psychologicznego.

TABELA 50 JAK CZĘSTO ZDARZYŁO SIĘ PANI/PANU DOŚWIADCZYĆ PRZEMOCY PSYCHICZNEJ?
(jeżeli pytanie poprzednie brzmi NIE pytanie pomijamy)

ODPOWIEDŹ	LICZBA
Bardzo rzadko	34
Rzadko	10
Raczej wcale	13
Często	1
Bardzo często	0

Źródło: Analiza Remedis SA

Ze 195 ankietowanych mieszkańców Gminy Koło 137 osób twierdzi, że nigdy nie doświadczyło przemocy psychicznej. **58 osób potwierdziło**, fakt przemocy psychicznej.

TABELA 51 KTO PANI/PANA ZDANIEM JEST NAJCZĘŚCIEJ OFIARĄ PRZEMOCY?

ODPOWIEDŹ	LICZBA
Kobieta	107
Mężczyzna	10
Dziecko	47
Osoba starsza	20
Osoba niepełnosprawna	11

Źródło: Analiza Remedis SA

Zdaniem mieszkańców Gminy Koło do częstych ofiar przemocy należą kobiety, a później dzieci. Ofiary przemocy oczekują, że pomagające im osoby zdecydowanie staną po ich stronie i udzielą im pomocy zawsze, gdy będzie ona potrzebna. Ocena i weryfikacja dowodów należy do organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, a nie do organizacji niosących pomoc.

TABELA 52 KTO STOSOWAŁ WOBEC PANA/PANI PRZEMOC FIZYCZNĄ LUB PSYCHICZNĄ?

ODPOWIEDŹ	LICZBA
Mąż	46
Żona	11
Partner	0
Matka/Macocha	7
Ojciec/Ojczym	17
Inna osoba z rodziny	6
Inna niezależna osoba	0
Nikt	108

Źródło: Analiza Remedis SA

Na 195 badanych 108 osób deklaruje, że nikt nie stosował wobec nich przemocy. Zauważalny fakt jest, że 46 osób deklaruje, że przemoc stosował mąż. Szybkie, siłowe rozwiązania to coś, w czym są ćwiczni od pokoleń, więc sięgają po wyuczone sposoby. Nie jest tak, jak się potocznie wydaje, że każdy sprawca to zwyrodnialec, który odczuwa przyjemność znęcając się. Sprawcy

często mówią, że zależy im na spójności rodziny, na spokoju, na bliskości, ale nie potrafią tego zrealizować w inny sposób niż tylko przemocą. Mężczyźni tacy używają swojej przewagi fizycznej, jednak potrafią też wykorzystywać swój wyższy status ekonomiczny czy wprowadzać porządek przez izolowanie członków rodziny od rodziny lub przyjaciół.

TABELA 53 CZY KIEDYKOLWIEK UDZIELIŁ(A) PAN/PANI POMOCY OSOBIE DOZNAJĄCEJ PRZEMOCY?

ODPOWIEDŹ	LICZBA
Tak	74
Nie	121

Źródło: Analiza Remedis SA

74 badanych odpowiedziało, że udzieliło pomocy osobie doznającej przemocy. Art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie brzmi:

- 1) Osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, niezwłocznie zawiadamiają o tym Policję lub prokuratora.
- 2) Osoby, będące świadkami przemocy w rodzinie powinny zawiadomić o tym Policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Przemoc w rodzinie można najkrócej zdefiniować jako celowe działanie wymierzone w członków własnej rodziny, które nie tylko naraża ich na cierpienie fizyczne, ale również psychiczne.

TABELA 54 JAKA BYŁA FORMA UDZIELENIA POMOCY?
(jeżeli pytanie poprzednie brzmi NIE pytanie pomijamy)

ODPOWIEDŹ	LICZBA
Poinformowanie Policji	21
Poinformowanie Pomocy Społecznej	5
Pomoc w opiece nad dziećmi	30
Poinformowanie Prokuratury	0
Interwencja własna	18

Źródło: Analiza Remedis SA

74 dorosłych mieszkańców Gminy Koło, odpowiedziało twierdząco na pytanie dotyczące udzielenia pomocy osobie doznającej przemocy. Poproszono respondentów o wskazanie jaka to było forma udzielenia pomocy. 30 z nich udzieliło pomocy w opiece nad dziećmi, 21 poinformowało policję, 18 osób przeprowadziło interwencję własną.

Reagowanie w takich sytuacjach jest trudne. Jak reagować? Po pierwsze należy reagować bez agresji – inaczej można zaognić sytuację. Należy obniżyć zdenerwowanie zaczynając miłą rozmowę. Nie osądzać z góry, bo ktoś przestanie słuchać. Jeżeli widać lub choćby można podejrzewać, że ktoś bije lub zaniedbuje dziecko nie można się wahać – należy reagować. Zawiadomić Lokalny Ośrodek Pomocy Społecznej, szkołę lub przedszkole gdzie uczęszcza dziecko albo zadzwonić pod 997 lub 112. Jeżeli któraś z tych instytucji zbagatelizuje problem zawiadomić Rzecznika Praw Dziecka.

3.9. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest podstawą do zdiagnozowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych. Jest jedną z najpopularniejszych heurystycznych technik analitycznych służących do porządkowania informacji i bywa stosowana we wszystkich obszarach planowania strategicznego. Jest skuteczną metodą identyfikacji słabych i silnych stron badanej organizacji oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed polityką społeczną Gminy – jest więc spojrzeniem „od sytuacji dzisiejszej w przyszłą”. Technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanych „informacji” na cztery kategorie czynników strategicznych:

- Mocne strony (S) – uwarunkowania wewnętrzne, które stanowią silne strony polityki społecznej, i które należy wykorzystać będą sprzyjać jej wzmocnieniu,
- Słabe strony (W) – uwarunkowania wewnętrzne, które stanowią słabe strony polityki społecznej, i które nie wyeliminowane będą ją osłabiać,
- Szanse (O) – uwarunkowania zewnętrzne, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale mogą być traktowane jako szanse i przy odpowiednio podjętych działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwiązywaniu problemów społecznych,
- Zagrożenia (T) – uwarunkowania zewnętrzne, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą stanowić zagrożenie dla rozwiązywania problemów społecznych.

W analizie do oceny wartościowej wykorzystano zarówno informacje od uczestników procesu prac nad strategią jak i ocenę ekspercką. Tabele zamieszczone poniżej obejmują SWOT w ujęciu jakościowym. Dodatkowo w oparciu o istniejące dokumenty strategiczne

wyższego rzędu przyjęto, że nie nastąpią żadne gwałtowne zmiany makroekonomiczne, istotne zmiany polityki społecznej, rolnej bądź podatkowej, które miałyby fundamentalny wpływ na sytuację gminy. Przedstawiona poniżej analiza dotyczy następujących obszarów:

- Uzależnienia i przemoc w rodzinie,
- Osoby niepełnosprawne,
- Dzieci, młodzież, rodzina,
- Osoby starsze,
- Rozwój kadr i służb pomocowych.

TABELA 55 ANALIZA SWOT, OBSZAR: UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE

UZALEŻNIENIA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Dobre przygotowanie kadry do pracy z osobami uzależnionymi, • Funkcjonowanie w Gminie zespołu interdyscyplinarnego, • Kierowanie osób uzależnionych i współuzależnionych na leczenie odwykowe, • Przepływ informacji pomiędzy organizacjami działającymi w obszarze uzależnień, • Współpraca z niektórymi organizacjami pozarządowymi, • Kontrole punktów sprzedaży alkoholu, • Prowadzenie poradnictwa w zakresie przemocy w rodzinie, • Prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród młodzieży i dzieci.	• Niewystarczające diagnozowanie kwestii inicjacji alkoholowej wśród dzieci i młodzieży, • Zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnej, działań szkoleniowo- edukacyjnych w zakresie uzależnienia, • Brak ośrodków całodobowych dla osób doświadczającej przemocy, • Zwiększenie działań mających na celu kierowanie sprawców przemocy w rodzinie do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Wzrastająca świadomość rodziców, nauczycieli co do zagrożeń związanych z używkami, • Traktowanie uzależnienia jako problemu społecznego,	• Niewystarczające możliwości, by sprostać potrzebom w zakresie uzyskiwania pomocy w dziedzinie uzależnień,

• Rosnąca liczba osób uzależnionych i współuzależnionych objętych leczeniem oraz wyleczonych, • Szkolenie dla radnych, sołtysów w sprawie zwiększenia świadomości zjawiska przemocy w rodzinie.	• Obniżenie wieku inicjacji alkoholowej, • Wzrost liczby osób, w stosunku do których istnieje potrzeba podjęcia działań interdyscyplinarnych, • Brak systemu wsparcia dla osób i rodzin wymagających specjalistycznej pomocy, • Zjawiska zmęczenia, bezsilności i bezradności wobec problemu, • Zwiększenie się liczby osób wymagających działań korekcyjno-edukacyjnych.
--	---

Źródło: Analiza Remedis SA

TABELA 56 ANALIZA SWOT, OBSZAR: OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE

OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Uwrażliwienie społeczności lokalnej na problemy, potrzeby osób niepełnosprawnych, • Informowanie osób niepełnosprawnych o przysługujących im prawach oraz dostępnych formach pomocy, • Aktywność organizacji i instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych, • Pełne rozpoznanie liczby osób niepełnosprawnych, • Działanie inicjujące wolontariat na rzecz osób niepełnosprawnych w gminie.	• Starzenie się społeczeństwa, • Podstawy roszczeniowe utrudniające kompleksowość pomocy, • Trudności z asymilacją społeczną związane z występującymi barierami architektonicznymi, • Niedostateczna baza rehabilitacyjna, • Niski poziom upowszechnienia wśród niepełnosprawnych oferty pracy i informacji o wolnych miejscach pracy, • Niski poziom działań mający na celu zwiększenie wśród mieszkańców gminy akceptacji osób niepełnosprawnych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Akceptacja społeczna osób niepełnosprawnych, • Upowszechnienie informacji dotyczących osób niepełnosprawnych i ich praw, • Podejmowanie działań na rzecz likwidacji barier architektonicznych,	• Niesprzyjająca pomocy osobom niepełnosprawnym sytuacja ekonomiczno-gospodarcza kraju, • Zwiększająca się liczba osób niepełnosprawnych, • Zwiększająca się liczba osób z zaburzeniami psychicznymi wymagającymi wsparcia,

• Kreowanie działań podnoszących aktywne formy spędzania czasu wolnego przez osoby niepełnosprawne.	• Nieodpowiadająca potrzebom osób niepełnosprawnych infrastruktura techniczna.
---	--

Źródło: Analiza Remedis SA

TABELA 57 ANALIZA SWOT, OBSZAR: DZIECI, MŁODZIEŻ, RODZINA

DZIECI, MŁODZIEŻ, RODZINA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Adekwatna do potrzeb liczba zatrudnionych pracowników merytorycznych w systemie pomocy społecznej, • Prowadzenie działań zapobiegających dysfunkcjom rodziny, • Współpraca instytucji zajmujących się problematyką dzieci i młodzieży, • Wdrażanie zainteresowania działaniami społecznymi, • Jasna hierarchia ról rodzinnych.	• Problemy z używkami, • Brak odpowiednich wzorców, • Mała świadomość o braku zasad i konsekwencji w postępowaniu rodziców, • Niewystarczające nawyki spędzania wspólnego czasu.
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Wzrost znaczenia organizacji pozarządowych na rzecz pomocy dzieciom i młodzieży, • Wysoki poziom świadomości społecznej władz samorządowych, • Wymiany międzynarodowe • Uświadomienie społeczności o zagrożeniach wynikających z uzależnień, • Odkrywanie nowych talentów w sobie, • Kreowanie działań podnoszących aktywne formy spędzania czasu wolnego.	• Niski poziom współpracy pomiędzy szkołą a rodziną, • Duża ilość prac domowych (brak czasu), • Zanik więzi rodzinnych, sąsiedzkich, • Zanik szacunku dla starszych, • Brak ofert różnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, • Występowanie zagrożeń funkcjonowania rodzin: uzależnienia, rozpad więzi rodzinnych, bezrobocie, przemoc w rodzinie, ubóstwo.

Źródło: Analiza Remedis SA

TABELA 58 ANALIZA SWOT, OBSZAR: OSOBY STARSZE

OSOBY STARSZE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Dostępność jednostek pomocy społecznej dla osób starszych, • Prawidłowy obieg informacji o formach pomocy społecznej,	• Wzrastająca liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej,

• Podejmowanie działań zmierzających do większego zaangażowania członków rodzin w sprawowaniu opieki nad pochodzącymi z nich osobami starszymi, • Podnoszenie poziomu życia osób starszych w gminie, • Uwrażliwienie społeczności lokalnej.	• Osoby starsze nie mają możliwości kontynuowania aktywności zawodowej, • Zjawisko wykluczenia społecznego, • Wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym, • Gmina nie dysponuje małymi formami pomocy dla osób starszych, • Osoby starsze nie mogą realizować się w organizacjach samopomocowych, • Ograniczona działalność prozdrowotna wśród osób starszych, • Znieczulica społeczna.
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Prowadzenie szkoleń kadry realizującej pomoc osobom starszym, • Podejmowanie działań mających na celu uwrażliwienie systemu oświaty na problem osób starszych, • Możliwość skorzystania przez osoby starsze z pomocy ze strony rodziny • Kreowanie działań podnoszących aktywne formy spędzania czasu wolnego.	• Ogólna sytuacja społeczna i finansowa kraju, • Postęp medycyny nie wpływa na poprawę sytuacji zdrowotnej osób starszych, • Rosnąca liczba osób starszych potrzebujących usług opiekuńczych, • Marginalizowanie problemów i potrzeb osób starszych,

Źródło: Analiza Remedis SA

TABELA 59 ANALIZA SWOT, OBSZAR: ROZWÓJ KADR I SŁUŻB POMOCOWYCH

ROZWÓJ KADR I SŁUŻB POMOCOWYCH	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Wyspecjalizowana kadra pracowników społecznych, • Prowadzenie działań socjalnych z rodziną, • Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu pracowników pomocy społecznej, • Diagnozowanie problemów społecznych w gminie,	• Przeciążenie pracowników socjalnych ilością zadań,

• Poprawianie jakości obsługi klientów GOPS, • Uświadamianie władzom gminy roli i potrzeb sektora pomocy społecznej, • Przeciwdziałanie negatywnym stereotypom postrzegania sektora pomocy społecznej.	
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Odpowiednie do potrzeb rynku przygotowanie absolwentów w zakresie służb pomocy społecznej, • Stałe doskonalenie zawodowe pracowników pomocy społecznej, • Wystarczająca ilość wykwalifikowanej kadry w stosunku do potrzeb, • Pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, np. z funduszy strukturalnych unii europejskiej, • Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz przedstawicielami kościołów, • Zmieniający się na korzyść wizerunek sektora pomocy społecznej.	• Brak współpracy z jednostkami pomocy społecznej prowadzonymi przez inne podmioty, • Zwiększająca się liczba beneficjentów przypadających na jednego pracownika socjalnego,

Źródło: Analiza Remedis SA

3.10. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Zasobami umożliwiającymi rozwiązywanie problemów społecznych określamy instytucje znajdujące się na terenie gminy lub obejmujące swym zasięgiem działania jej mieszkańców, które funkcjonują w obszarze polityki społecznej i rozwiązują dane problemy. Są to zarówno jednostki samorządowe, jak i niepubliczne (organizacje pozarządowe).

Na terenie Gminy Koło pomoc i wsparcie oferuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Realizuje on zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej, świadczeniach rodzinnych, świadczeniach wychowawczych, funduszu alimentacyjnego, wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej m.in. koordynując rozwiązywanie problemów społecznych w Gminie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współdziała z wieloma organizacjami pozarządowymi znajdującymi się na terenie Gminy.

3.11. PODSUMOWANIE CZĘŚCI DIAGNOSTYCZNEJ

Diagnoza przeprowadzona w ramach Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Koło obejmowała kilkanaście zagadnień i obszarów. Posłużono się szeregiem możliwości, jakie stwarza funkcjonowanie jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego, jednostek pozarządowych oraz instytucji współdziałających w szeroko rozumianym obszarze polityki społecznej. Wykorzystano źródła i materiały, którymi dysponują Urząd Gminy Koło, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej uwzględniono wyniki analiz diagnostycznych (badań ankietowych oraz analizy SWOT). Z dokonanej analizy wynika, że problemy społeczne i obszary działań powiązane są ze sobą wieloma zależnościami i przenikają się nawzajem.

4. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

4.1. MISJA

Określono misję dla Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Koło na lata 2016-2021, której celem jest dążeniem do poprawy jakości życia grupom społecznie zagrożonym, zapewniając godne warunki życia oraz rozwój mieszkańców poprzez uświadomienie aktualnej sytuacji społecznej oraz wytyczenie kierunków zmian do budowania gminy wspierającej zapobieganiu wykluczeniu społecznemu.

**ZINTEGROWANY SYSTEM WSPARCIA
ZAPEWNIAJĄCY GODNE WARUNKI ŻYCIA
I ROZWÓJ MIESZKAŃCÓW POPRZEC
UŚWIADOMIENIE AKTUALNEJ SYTUACJI
SPOŁECZNEJ ORAZ WYTYCZENIE KIERUNKÓW
ZMIAN DO BUDOWANIA GMINY WPIERAJĄCEJ
ZAPOBIEGANIU WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU**

Urzeczywistnianie misji odbędzie się poprzez realizację celów strategicznych, programów operacyjnych oraz kierunków działań.

Warto dodać, że w 2015 roku zaktualizowano Strategię Rozwoju Gminy Koło, przewidując trzy cele strategiczne rozwoju Gminy:

- **Cel strategiczny 1:**

Wzmocnienie potencjału gospodarczego gminy.

- **Cel strategiczny 2:**

Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej.

- **Cel strategiczny 3:**

Mądrzy i aktywni mieszkańcy.

Jak łatwo zauważyć zarówno cel drugi jak i trzeci wpisują się w potrzeby problematyki społecznej antycypując pojawianie się problemów. Świadczy to o docenianiu przez Gminę Koło problematyki społecznej i stawianie jej na wysokim miejscu wśród celów rozwojowych.

4.2. CELE STRATEGICZNE

4.2.1. CEL STRATEGICZNY 1 – BUDOWA ZINTEGROWANEGO SYSTEMU WSPARCIA NIEPEŁNOSPRAWNYCH

TABELA 60 CEL STRATEGICZNY 1

CEL STRATEGICZNY 1	BUDOWA ZINTEGROWANEGO SYSTEMU WSPARCIA NIEPEŁNOSPRAWNYCH
PROGRAM OPERACYJNY 1.1	INTEGRACJA SPOŁECZNA
KIERUNKI DZIAŁAŃ 1.1.1	Upowszechnienie informacji dotyczących osób niepełnosprawnych, starszych i ich praw Informowanie o możliwościach dofinansowania uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych oraz o możliwości zakupu sprzętu rehabilitacyjnego Systematyczne świadczenie osobom niepełnosprawnym w miejscu ich zamieszkania usług opiekuńczych, rehabilitacyjnych, psychologicznych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi Wspieranie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych poprzez systematyczną współpracę z PCPR i PUP oraz informowanie środowiska o istniejących możliwościach zatrudnienia Współdziałanie z PCPR i PFRON w likwidacji barier architektonicznych i komunikacyjnych Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności Kreowanie działań podnoszących aktywne formy spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne Organizacja wydarzeń integrujących społecznie i ukazujących znaczenie i wartość osób niepełnosprawnych Podnoszenie poziomu zaradności, mobilności osób niepełnosprawnych
PROGRAM OPERACYJNY 1.2	USPRAWNIENIE OSÓB STARSZYCH I CHORYCH
KIERUNKI DZIAŁAŃ 1.2.1	Stałe diagnozowanie potrzeb i bezpieczeństwa ludzi starszych Zapewnienie usług opiekuńczych i wspierających ludziom starszym w miejscu zamieszkania Rozwój systemu wsparcia pozainstancyjnego na rzecz osób starszych oraz osób ubiegających się o miejsce w DPS Wspieranie rodzin w zapewnieniu opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi Wspieranie akcji promujących zdrowy styl życia oraz realizacja kampanii na rzecz tworzenia warunków do

	rozwijania aktywności fizycznej i umysłowej osób w podeszłym wieku Wykorzystanie potencjału ludzi starszych Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie organizowania wsparcia osobom starszym i chorym Wykorzystanie zewnętrznych środków finansowych do realizacji projektów skierowanych do osób starszych i przewlekle chorych Realizacja poradnictwa psychologicznego, medycznego, opiekuńczego Wykorzystanie doświadczenia osób starszych przy prowadzeniu różnego rodzaju świetlic, kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży Inicjonowanie kampanii na rzecz podnoszenia poziomu wiedzy i społecznej akceptacji osób starszych i chorych. Utworzenie wolontariatu socjalnego i włączenie wolontariuszy do pomocy osobom starszym
POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych, sponsorzy
CZAS REALIZACJI	W sposób ciągły
MIERNIKI OCENY	• Liczba osób dotkniętych niepełnosprawnością, • Liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pracą socjalną, • Liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, • Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi, • Liczba zlikwidowanych barier architektonicznych, • Liczba osób objętych usługami rehabilitacyjnymi, • Liczba osób starszych i niepełnosprawnych uczestniczących w sporcie, kulturze, turystyce, • Liczba nowo utworzonych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.
ODPOWIEDZIALNI ZA REALIZACJĘ	Gmina Koło, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne
PARTNERZY	Instytucje rządowe, naukowe, samorządowe, organizacje społeczne

Źródło: Analiza Remedis SA

4.2.2.CEL STRATEGICZNY 2 – ZINTEGROWANY SYSTEM WSPARCIA I OPIEKI NAD DZIECKIEM ORAZ RODZINĄ

TABELA 61 CEL STRATEGICZNY 2

CEL STRATEGICZNY 2	ZINTEGROWANY SYSTEM WSPARCIA I OPIEKI NAD DZIECKIEM ORAZ RODZINĄ
PROGRAM OPERACYJNY 2.1	Wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji rodzicielskiej
	Wspieranie materialne rodzin z systemu pomocy społecznej funduszu alimentacyjnego, świadczeń rodzinnych i świadczeń wychowawczych Zintensyfikowanie i rozwój form pracy socjalnej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci ze środowisk niewydolnych wychowawczo Prowadzenie grup wsparcia i grup samopomocowych Podejmowanie inicjatyw i nowatorskich rozwiązań na rzecz ochrony macierzyństwa i dziecka w rodzinie Organizowanie i wspieranie inicjatyw uświadamiających i przeciwdziałających występowaniu przemocy w rodzinie Promowanie i wspieranie aktywności sportowej, kulturalnej, artystycznej wśród dzieci i młodzieży oraz rodzinnego spędzania wolnego czasu Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie szerszego wsparcia psychologicznego, prawnego i społecznego Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie Zapewnienie, w razie potrzeby, osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia Kierowanie, w razie potrzeby, sprawców przemocy w rodzinie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych
PROGRAM OPERACYJNY 2.2	ROZWÓJ SYSTEMU ZAPEWNIĄCEGO PRAWIDŁOWE WARUNKI DO ŻYCIA I ROZWOJU DZIECIOM I MŁODZIEŻY
KIERUNKI DZIAŁAŃ 2.2.1	Organizacja i finansowanie dożywiania w szkołach dla dzieci i młodzieży z rodzin ubogich Zapewnienie odzieży i wyposażenia w artykuły szkolne dla dzieci i młodzieży z rodzin ubogich Organizacja i finansowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin ubogich Organizacja akcji charytatywnych dla pozyskiwania środków na pomoc dla dzieci i młodzieży z rodzin ubogich Tworzenie warunków do realizacji programów socjoterapeutycznych Tworzenie zespołów specjalistów do spraw interwencji w sytuacjach zagrażających dzieciom i młodzieży

	Tworzenie i wdrażanie programów w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży Działania w kierunku organizacji alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież Organizowanie oferty placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (świetlice) Promowanie wśród pracodawców elastycznych form zatrudnienia, ułatwiających godzenie pracy z wychowaniem dzieci
POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych, sponsorzy
CZAS REALIZACJI	W sposób ciągły
MIERNIKI OCENY	• Liczba rodzin objętych pracą socjalną, • Liczba asystentów rodziny, • Liczba rodzin objętych wsparciem, • Liczba grup wsparcia i grup samopomocowych, • Liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej, • Liczba udzielonych porad i przeprowadzonych interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, • Liczba osób przebywających w ośrodkach wsparcia, • Liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym, • Liczba przedsięwzięć w zakresie promocji i profilaktyki zdrowotnej
ODPOWIEDZIALNI ZA REALIZACJĘ	Gmina Koło, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne
PARTNERZY	Instytucje rządowe, naukowe, samorządowe, organizacje społeczne,

Źródło: Analiza Remedis SA

4.2.3.CEL STRATEGICZNY 3 – PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

TABELA 62 CEL STRATEGICZNY 3

CEL STRATEGICZNY 3	ROZWÓJ SYSTEMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMU UZALEŻNIEŃ
PROGRAM OPERACYJNY 3.1	PROFILAKTYKA
KIERUNKI DZIAŁAŃ 3.1.1	Doskonalenie zawodowe kadr z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych Zwiększenie świadomości osób młodych odnośnie zagrożeń wynikających ze stosowania używek Zmiana zachowań i postaw mieszkańców w sytuacjach związanych z alkoholem i narkotykami Opracowanie i realizacja lokalnego programu przeciwdziałania narkomanii Realizacja Programu Profilaktyki I Rozwiązywania Problemów Alkoholowych I Narkomanii
PROGRAM OPERACYJNY 3.2	WZMOCNIENIE LOKALNYCH SYSTEMÓW PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
KIERUNKI DZIAŁAŃ 3.2.1	Opracowywanie, upowszechnianie i dystrybucja materiałów edukacyjnych dla osób i podmiotów zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych, w tym również przemocy w rodzinie Wspieranie programów służących rehabilitacji oraz reintegracji osób uzależnionych od alkoholu po zakończeniu leczenia odwykowego Doskonalenie zawodowe kadr z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Kierowanie osób uzależnionych i współuzależnionych na leczenie odwykowe
POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych, sponsorzy
CZAS REALIZACJI	W sposób ciągły
MIERNIKI OCENY	• Liczba akcji profilaktycznych, • Ilość wdrożonych programów, • Ilość porad psychologicznych, • Ilość zorganizowanych konferencji na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów

	alkoholowych, w tym przeciwdziałania przemocy w rodzinie, • Ilość organizacji, które dostały wsparcie na działania mające na celu zmianę obyczajów w zakresie spożycia alkoholu, • Ilość szkół, które uzyskały wsparcie na działania związane z zapobieganiem używania środków psychoaktywnych
ODPOWIEDZIALNI ZA REALIZACJĘ	Gmina Koło, jednostki organizacyjne
PARTNERZY	Instytucje rządowe, naukowe, samorządowe, organizacje społeczne

Źródło: Analiza Remedis SA

4.2.4. CEL STRATEGICZNY 4 – WSPIERANIE DZIAŁAŃ SŁUŻB SOCJALNYCH I POMOC W SAMODZIELNYM ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW

TABELA 63 CEL STRATEGICZNY 4

CEL STRATEGICZNY 4	WSPIERANIE DZIAŁAŃ SŁUŻB SOCJALNYCH I POMOC W SAMODZIELNYM ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW
PROGRAM OPERACYJNY 4.1	WIZJA ROZWIĄZYWANIE PROBLMEÓW SPOŁECZNYCH
KIERUNKI DZIAŁAŃ 4.1.1	Systematyczna diagnoza i monitoring istniejących problemów społecznych Zintegrowany system wsparcia Realizacja zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych w gminie w jak najszerszym zakresie, przez organizacje społeczne, kościoł, stowarzyszenia, pracodawców, osoby fizyczne i prywatne Promowanie idei wolontariatu Zachęcanie mieszkańców do udziału w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych oraz wspieranie inicjatyw społecznych
PROGRAM OPERACYJNY 4.2	PROWADZIE KOMPLEKOSWEGO SYSTEMU WSPARCIA SŁUŻB SOCJALNYCH
KIERUNKI DZIAŁAŃ 4.2.1	Doskonalenie kadr pomocy społecznej Zatrudnianie asystentów rodziny Rozwijanie infrastruktury socjalnej poprzez poszerzenie oferty już działających jednostek

	Zapewnienie mieszkańcom szerszego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania i formach pomocy
POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych, sponsorzy
CZAS REALIZACJI	W sposób ciągły
MIERNIKI OCENY	• Liczba szkoleń kadry, • Liczba asystentów rodziny, • Liczba wspartych organizacji samorządowych, • Liczba wolontariuszy
ODPOWIEDZIALNI ZA REALIZACJĘ	Gmina Koło, jednostki organizacyjne
PARTNERZY	Instytucje rządowe, naukowe, samorządowe, organizacje społeczne

Źródło: Analiza Remedis SA

4.3. METODY WDRAŻANIA I MONITOROWANIA STRATEGII INTEGRACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY KOŁO

Monitoring jest to stała i ciągła obserwacja ilościowych oraz jakościowych zmian pewnych wielkości, mająca na celu zapewnienie informacji zwrotnych na temat skuteczności i efektywności wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Koło, a także jego ocenę i zmianę (tam, gdzie jest to konieczne). Monitoring służy badaniu i ocenie sposobu oraz efektywności dochodzenia do wyznaczonych celów i zadań, a także poziomu ich osiągnięcia. Istotnym elementem monitorowania jest wypracowanie technik zbierania informacji oraz opracowanie odpowiednich wskaźników, które będą odzwierciedlały efektywność prowadzonych działań.

Organem odpowiedzialnym za wdrażanie Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminie Koło będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole zgodnie z art.110 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej. Realizacja działań wynikających ze Strategii będzie odbywać się zgodnie z harmonogramem, ujętym w opracowywanych corocznie planach.

Strategia wymaga corocznej aktualizacji przeprowadzonej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole, wymaga zapewne śledzenia zmian prawnych, politycznych i gospodarczych oraz uwzględnienia ich w strategii.

Bezpośrednim wskaźnikiem wykonania strategii będzie stopień realizacji zaplanowanych projektów. Poszczególne Cele opisane w Strategii posiadają określone mierniki oceny będące podstawą do budowania szczegółowych zasad oceny postępu prac nad programami. Sposób prezentacji osiągnięć w realizacji Strategii to decyzja władz GOPS.

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Koło będzie skuteczna, jeśli przedstawiciele samorządu lokalnego znajdą zasoby umożliwiające opracowanie i realizację programów zgodnych z przyjętymi w dokumencie kierunkami działań. Programy i projekty można realizować w okresach rocznych, półrocznych w zależności od ich charakteru. Mogą być przyjmowane uchwałami przez Radę Gminy i powinny stanowić załączniki do niniejszej Strategii.

5. ZAŁĄCZNIKI

I. WZÓR ANKIETY

1) Płeć

- ☐ kobieta
- ☐ mężczyzna

2) Wiek:

- ☐ 18-24
- ☐ 25-40
- ☐ 40-55
- ☐ 56-64
- ☐ Powyżej 65

3) Wykształcenie:

- ☐ Podstawowe
- ☐ Gimnazjalne
- ☐ Zawodowe
- ☐ Średnie
- ☐ Wyższe

4) Czy kiedykolwiek w życiu zdarzyło Ci się spróbować? (zaznacz właściwą odpowiedź)

NARKOTYKÓW	DOPALACZY	NIE
marihuana		
haszysz		
LSD		
Inne:		

5) Czy spożywałeś w ciągu ostatnich 30 dni ?

ALKOHOL	NARKOTYKI	DOPALACZE	NIE

6) Ile razy zdarzyło Ci się upić napojem alkoholowym?

7) W jakim wieku po raz pierwszy zdarzyło Ci się spróbować alkoholu?

- ☐ nigdy nie piłam/piłem alkoholu
- ☐ mniej niż 10 lat
- ☐ 10 - 13 lat
- ☐ 14 - 16 lat
- ☐ 17-21lat

8) Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek kupić?

NARKOTYKI	DOPALACZE	NIE

9) Jakie znasz sposoby na zdobycie?

ALKOHOLU	DOPALACZY	NARKOTYKÓW

10) Ile miałeś/miałaś lat jak pierwszy raz udało Ci się kupić alkohol?

- ☐ nigdy nie kupiłam / kupiłam alkoholu
- ☐ mniej niż 15 lat
- ☐ 15 lat
- ☐ 16 lat
- ☐ 17-21 lat

11) Czy kupując alkohol byłeś/byłaś proszony/a o okazanie dowodu osobistego?

- ☐ tak,
- ☐ nie, nigdy

12) Czy po zdarzyło się pomimo braku dowodu osobistego, że sprzedawca sprzedał Tobie alkohol?

- ☐ tak
- ☐ nie

13) Czy kiedykolwiek podczas próby kupna przez Ciebie alkoholu zareagowała osoba trzecia?

- ☐ tak
- ☐ nie

14) W jakich okolicznościach po raz pierwszy spróbowałeś/eś:

	ALKOHOL	DOPALACZE	NARKOTYKI
na uroczystości rodzinnej (urodziny, imieniny, wesele itp.)			
na wagarach			
na dyskotecie			
u kolegi/koleżanki w domu			
w swoim domu pod nieobecność rodziców			
na wakacjach			

15) Jaki wpływ ma na Ciebie:?

	ALKOHOL	DOPALACZE	NARKOTYKI
jestem agresywny			

mam świetny humor			
jestem odważna/y			
czuję, że wszyscy mnie lubią i mam dużo znajomych			
Nie wiem nie biorę/nie wiem nie piję			

16) Jaka jest Twoja sytuacja zawodowa?

- ☐ pracuję
- ☐ jestem bezrobotny/bezrobotna
- ☐ jestem bezrobotna/bezrobotny bez prawa do zasiłku
- ☐ poszukuję pracy
- ☐ nie muszę pracować

17) Oceń swoje relacje z najbliższą rodziną (proszę o wybranie 1 odpowiedzi)

- ☐ nie rozumieją mnie
- ☐ nie mają dla mnie czasu
- ☐ często się kłócimy
- ☐ dużo rozmawiamy ze sobą
- ☐ są dla mnie ważni, zawsze mogą liczyć na ich pomoc

18) Zaznacz, co Twoim zdaniem jest przemocą w rodzinie: (proszę o wybranie 4 odpowiedzi)

- ☐ Popychanie
- ☐ Uderzanie
- ☐ Kopanie
- ☐ Duszenie
- ☐ Szarpanie
- ☐ Przypalanie ciała przedmiotami
- ☐ Policzkowanie
- ☐ Wyśmiewanie
- ☐ Szantaż
- ☐ Ośmieszanie
- ☐ Grożenie
- ☐ Nadmierna krytyka
- ☐ Wymuszanie współżycia seksualnego
- ☐ Ograniczanie snu i pożywienia

19) Czy znasz kogoś ze swoich kolegów lub koleżanek którzy są ofiarami przemocy w rodzinie/podejrzewasz że mogą być ofiarami przemocy w rodzinie?

- ☐ Tak
- ☐ Nie

20) Kogo byś poinformował/a gdybyś doznał przemocy w rodzinie?(proszę o wybranie 1 odpowiedzi)

- ☐ Nikogo
- ☐ Nie wiem
- ☐ Obcą osobę
- ☐ Ośrodek Pomocy Społecznej
- ☐ Policję
- ☐ Mamę/Tatę
- ☐ Rodzeństwo
- ☐ Koleżankę/Kolegę

21) Zaznacz stwierdzenia, z którymi się zgadzasz: (proszę o wybranie 1 odpowiedzi)

- ☐ Przemoc w rodzinie to wstyd.
- ☐ Jeśli w domu ktoś kogoś bije, to znaczy że ta osoba sobie na to zasłużyła.
- ☐ Przemocy nie można ukrywać. Trzeba takie sytuacje zgłaszać dorosłym.

- o Przemoc w rodzinie jest przestępstwem.
- o Rodzice mogą bić swoje dzieci, mogą na nie krzyknąć.
- o Sytuacje w domu najlepiej rozwiązuje się siłą

22) Z jakiej pomocy wg Pani/Pana mogą korzystać ofiary przemocy w Państwa Gminie?

- o Kościół
- o Szkoła
- o Policja
- o Instytucje pomocy społecznej
- o Poradnia psychologiczno-pedagogiczna
- o Sąd

23) Jak często zdarza się Pani/Panu doświadczyć przemocy fizycznej?

- o Bardzo rzadko
- o Rzadko
- o Raczej wcale
- o Często
- o Bardzo często

24) W jakiej sytuacji doświadczyła Pan/Pani przemocy fizycznej?

- o W autobusie
- o Szkole
- o W domu
- o W okolicy miejsca zamieszkania
- o W pracy

25) Czy kiedykolwiek doświadczyła Pani/Pan przemocy psychicznej?

- o Tak
- o Nie

26) Jak często zdarzyło się Pani/Panu doświadczyć przemocy psychicznej? (jeżeli odpowiedź na pytanie 25 brzmi NIE, pytanie pomijamy)

- o Bardzo rzadko
- o Rzadko
- o Raczej wcale
- o Często
- o Bardzo często

27) Kto Pani/Pana zdaniem jest najczęściej ofiarą przemocy?

- o Kobieta
- o Mężczyzna
- o Dziecko
- o Osoba starsza
- o Osoba niepełnosprawna

28) Kto stosował wobec Pani/Pana przemoc fizyczną lub psychiczną?

- o Mąż
- o Żona
- o Partner
- o Matka/Macocha
- o Ojciec/Ojczym
- o Inna osoba z rodziny
- o Inna nieznana osoba

29) Czy kiedykolwiek udzielił(a) Pan/Pani pomocy osobie doznającej przemocy/pokrzywdzonej?

- o Tak
- o Nie

30) Jaka to była forma udzielenia pomocy?

- Poinformowanie Policji
- Poinformowanie Pomocy społecznej
- Pomoc w opiece nad dziećmi
- Poinformowanie Prokuratury
- Interwencja własna

II. WZÓR ANKIETY

- 1) Płeć
- ☐ kobieta
 - ☐ mężczyzna

- 2) Wiek:
- ☐ 10
 - ☐ 11
 - ☐ 12
 - ☐ 13
 - ☐ 14
 - ☐ 15
 - ☐ 16
 - ☐ Powyżej 16

- 3) Czy kiedykolwiek w życiu zdarzyło Ci się wypić/spróbować? (zaznacz właściwą odpowiedź)

ALKOHOLU	NARKOTYKÓW	DOPALACZY	NIE
piwo	marihuana		
wódka	haszysz		
wino	LSD		
inne:	amfetamina		

- 4) Czy spożywałeś w ciągu ostatnich 30 dni ?

ALKOHOL	NARKOTYKI	DOPALACZE	NIE

- 5) W jakim wieku po raz pierwszy zdarzyło Ci się spróbować alkoholu?

- ☐ nigdy nie piłam/piłem alkoholu
- ☐ mniej niż 10 lat
- ☐ 10 - 13 lat
- ☐ 14 - 16 lat

- 6) Jak trudno sądzisz byłoby, aby uzyskać każdy z następujących produktów, jeśli chcesz?

	Bardzo trudno	Średnio trudno	łatwo	Niemożliwe
piwo				
wino				
cydr				
wódka				
szampan				
narkotyki				
dopalacze				

7) Czy kupując alkohol byłeś/byłaś proszony/a o okazanie dowodu osobistego?

- ☐ tak,
- ☐ tak, prawie za każdym razem
- ☐ nie, nigdy

8) Czy pomimo braku dowodu osobistego zdarzyło się, że sprzedawca sprzedał Ci alkohol?

- ☐ tak
- ☐ nie

9) W jakich okolicznościach po raz pierwszy spróbowałeś/eś:

	ALKOHOLU	DOPALACZY	NARKOTYKÓW
na uroczystości rodzinnej (urodziny, imieniny, wesele itp.)			
na wagarach			
na dyskotecę			
u kolegi/koleżanki w domu			
w swoim domu pod nieobecność rodziców			
na wakacjach			

10) Jaka jest sytuacja zawodowa Twoich rodziców?

- ☐ oboje rodzice pracują
- ☐ oboje rodzice bezrobotni
- ☐ jeden rodzic pracuje, jeden rodzic bezrobotny
- ☐ jeden rodzic pracuje (rodzina niepełna)
- ☐ jeden rodzic bezrobotny (rodzina niepełna)

11) Oceń swoje relacje z rodzicami (proszę o wybranie 1 odpowiedzi)

- ☐ nie rozumiem mnie
- ☐ nie mają dla mnie czasu
- ☐ często się kłócimy
- ☐ dużo rozmawiamy ze sobą
- ☐ są dla mnie autorytetem

12) Zaznacz, co Twoim zdaniem jest przemocą w rodzinie: (proszę o wybranie 4 odpowiedzi)

- ☐ Popychanie
- ☐ Uderzanie
- ☐ Kopanie
- ☐ Duszenie
- ☐ Szarpanie
- ☐ Przypalanie ciała przedmiotami
- ☐ Policzkowanie
- ☐ Wyśmiewanie
- ☐ Szantaż
- ☐ Ośmieszanie
- ☐ Grożenie
- ☐ Nadmierna krytyka
- ☐ Wymuszanie współżycia seksualnego
- ☐ Ograniczanie snu i pożywienia

13) Czy znasz kogoś ze swoich kolegów lub koleżanek którzy są ofiarami przemocy w rodzinie/podejrzewasz że mogą być ofiarami przemocy w rodzinie?

- ☐ Tak
- ☐ Nie

14) Kogo byś poinformował/a gdybyś doznawał przemocy w rodzinie? (proszę o wybranie 1 odpowiedzi)

- ☐ Nikogo
- ☐ Nie wiem
- ☐ Ośrodek Pomocy Społecznej
- ☐ Policję
- ☐ Mamę/Tatę
- ☐ Rodzeństwo
- ☐ Nauczyciela
- ☐ Pedagoga szkolnego
- ☐ Inne, jakie?

15) Zaznacz stwierdzenia, z którymi się zgadzasz: (proszę o wybranie 1 odpowiedzi)

- ☐ Przemoc w rodzinie to wstyd.
- ☐ Jeśli w domu ktoś kogoś bije, to znaczy że ta osoba sobie na to zasłużyła.
- ☐ Przemocy nie można ukrywać. Trzeba takie sytuacje zgłaszać dorosłym.
- ☐ Przemoc w rodzinie jest przestępstwem.
- ☐ Rodzice mogą bić swoje dzieci, mogą na nie krzyczeć.
- ☐ Sytuacje w domu najlepiej rozwiązuje się siłą
- ☐ Przemoc w rodzinie powinna być rozwiązywana w domu

16) Zaznacz, co Twoim zdaniem jest przemocą w szkole: (proszę o wybranie 4 odpowiedzi)

- ☐ Popychanie
- ☐ Uderzanie
- ☐ Kopanie
- ☐ Duszenie
- ☐ Szarpanie
- ☐ Przypalanie ciała przedmiotami
- ☐ Policzkowanie
- ☐ Wyśmiewanie
- ☐ Szantaż
- ☐ Ośmieszanie
- ☐ Grożenie
- ☐ Nadmierna krytyka
- ☐ Wymuszanie współżycia seksualnego
- ☐ Ograniczanie snu i pożywienia

17) Kogo byś poinformował/a gdybyś doznawał przemocy w szkole?

- ☐ Nikogo
- ☐ Nie wiem
- ☐ Ośrodek Pomocy Społecznej
- ☐ Policję
- ☐ Mamę/Tatę
- ☐ Rodzeństwo
- ☐ Nauczyciela
- ☐ Pedagoga szkolnego
- ☐ Inną osobę, jaką?

III. ZESPÓŁ REMEDIS SA

Zespół Remedis SA

- Krzysztof Nowak – Prezes Zarządu
- Krzysztof Mrowicki – Dyrektor
- Marcin Wyszogrodzki – Dyrektor ds. Sektora Publicznego
- Bartosz Baranowski – Specjalista ds. Sektora Publicznego
- Natalia Lis – Specjalista ds. Metodyki i Badań

SPIS TABEL I RYSUNKÓW

TABELA 1 SIEĆ OSADNICZA W GMINIE KOŁO (CZERWIEC 2015 R.)	20
TABELA 2 ZASOBY MIESZKANIOWE GMINY W ROKU 2013.....	22
TABELA 3 STRUKTURA MIESZKAŃ W GMINIE W LATACH 2011-2014.....	22
TABELA 4 DODATKI MIESZKANIOWE PRYZNANE PRZEZ GMINĘ KOŁO W LATACH 2011-2014	23
TABELA 5 CHARAKTERYSTYKA SIECI WODOCIĄDOCIĄGOWEJ	24
TABELA 6 STACJE UZDATNIANIA WODY NA TERENIE GMINY KOŁO	24
TABELA 7 SIEĆ KANALIZACYJNA W GMINIE KOŁO.....	25
TABELA 8 LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY KOŁO W LATACH 2004-2014.....	27
TABELA 9 GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA GMINY NA TLE WOJEWÓDZTWA I POWIATU.....	27
TABELA 10 URODZENIA ŻYWE, ZGONY I PRZYROST NATURALNY W GMINIE KOŁO	28
TABELA 11 LICZBA OSÓB W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM, PRODUKCYJNYM I POPRODUKCYJNYM	28
TABELA 12 POWIERZCHNIA GOSPODARSTW ROLNYCH W GMINIE KOŁO.....	30
TABELA 13 LICZBA GOSPODARSTW ROLNYCH W GMINIE KOŁO	30
TABELA 14 STRUKTURA PRODUKCJI ROLNEJ.....	30
TABELA 15 ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH I WAPNIOWYCH W ROKU 2010	30
TABELA 16 PODMIOTY GOSPODARCZE W GMINIE W LATACH 2011-2014.....	31
TABELA 17 PODMIOTY GOSPODARCZE W GMINIE W POSZCZEGÓLNYCH SEKCJACH POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI (PKD) W 2013 I 2014 ROKU.....	31
TABELA 18 LICZBA UCZNIÓW W GMINIE KOŁO W LATACH 2006-2014	33
TABELA 19 EDUKACJA W GMINIE KOŁO	34
TABELA 20 PLAN WAŻNIEJSZYCH IMPREZ KULTURALNYCH I SPORTOWYCH W GMINIE KOŁO .	35
TABELA 21 PLACÓWKI KULTURALNE W GMINIE	36
Tabela 22 WYKAZ GOSPODARSTW DOMOWYCH I OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ	40
Tabela 23 WYDATKI NA POMOC SPOŁECZNĄ W LATACH 2013-2015 (dane cząstkowe).....	40
TABELA 24 RODZAJE POMOCY UDZIELANEJ PRZEZ GOPS W LATACH 2012-2014 (dane cząstkowe)	40
TABELA 25 RODZAJE POMOCY UDZIELANEJ PRZEZ GOPS W LATACH 2012-2014 (dane cząstkowe)	41

TABELA 26 CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA ZACHOWANIE AGRESYWNE UCZNIA – AGRESORY	44
TABELA 27 POPULACJE OSÓB, U KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ RÓŻNE KATEGORIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	46
TABELA 28 ŚRODKI FINANSOWE PRZEZNACZONE NA PROFILAKTYKĘ I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ W GMINIE KOŁO W LATACH 2012-2015	47
TABELA 29 „NIEBIESKIE KARTY”(NK) WYDANE W GMINIE KOŁO W LATACH 2014-2015	48
TABELA 30 STATYSTYKA PRZESTĘPSTW NA TERENIE POWIATU KOLSKIEGO	50
TABELA 31 PŁEĆ	51
TABELA 32 WIEK	51
TABELA 33 CZY SPOŻYWAŁEŚ W CIĄGU OSTATNICH 30 DNI ALKOHOL?	51
TABELA 34 W JAKIM WIEKU PO RAZ PIERWSZY ZDARZYŁO CI SIĘ SPRÓBOWAĆ ALKOHOL?	51
TABELA 35 CZY KUPUJĄC ALKOHOL BYŁEŚ/AŚ PROSZONY/A O OKAZANIE DOWODU OSOBISTEGO?	52
TABELA 36 ZAZNACZ, CO TWOIM ZDANIEM JEST PRZEMOCĄ W RODZINIE – 4 ODPOWIEDZI. 52	
TABELA 37 CZY ZNASZ KOGOŚ ZE SWOICH KOLEGÓW LUB KOLEŻANEK, KTÓRZY SĄ OFIARAMI PRZEMOCY W RODZINIE LUB PODEJRZEWASZ, ŻE MOGĄ BYĆ?	53
TABELA 38 KOGO BYŚ POINFORMOWAŁ/A GDYBYŚ DOZNAWAŁ PRZEMOCY W RODZINIE?....	54
TABELA 39 ZAZNACZ, CO TWOIM ZDANIEM JEST PRZEMOCĄ W SZKOLE (4 ODPOWIEDZI).....	54
TABELA 40 PŁEĆ	55
TABELA 41 WIEK	55
TABELA 42 WYKSZTAŁCENIE	55
TABELA 43 ZAZNACZ, CO TWOIM ZDANIEM JEST PRZEMOCĄ W RODZINIE (4 ODPOWIEDZI) .	56
TABELA 44 CZY ZNASZ KOGOŚ ZE SWOICH KOLEGÓW/KOLEŻANEK, KTÓRZY SĄ OFIARAMI PRZEMOCY W RODZINIE/PODEJRZEWASZ, ŻE MOGĄ NIMI BYĆ?	56
TABELA 45 KOGO BYŚ POINFORMOWAŁ/A GDYBYŚ DOZNAWAŁ/A PRZEMOCY W RODZINIE? 56	
TABELA 46 Z JAKIEJ POMOCY PANI/PANA ZDANIEM MOGĄ KORZYSTAĆ OFIARY PRZEMOCY W PAŃSTWA GMINIE? (1 ODPOWIEDŹ).....	57
TABELA 47 JAK CZĘSTO ZDARZYŁO SIĘ PANI/PANU DOŚWIADCZYĆ PRZEMOCY FIZYCZEJ? (1 ODPOWIEDŹ)	57
TABELA 48 W JAKIEJ SYTUACJ DOŚWIADCZYŁA PAN/PANI PRZEMOCY FIZYCZEJ	58
TABELA 49 CZY KIEDYKOLWIEK DOŚWIADCZYŁA PANI/PAN PRZEMOCY PSYCHICZNEJ?	58
TABELA 50 JAK CZĘSTO ZDARZYŁO SIĘ PANI/PANU DOŚWIADCZYĆ PRZEMOCY PSYCHICZNEJ?59	
TABELA 51 KTO PANI/PANA ZDANIEM JEST NAJCZĘŚCIEJ OFIARĄ PRZEMOCY?	59

Rysunek 1 Powiat kolski na tle województwa wielkopolskiego (źródło: http://pl.wikipedia.org/)	19
Rysunek 2 Odległość [km] Koła od niektórych, większych miejscowości.....	19
Rysunek 3 Położenie gminy Koło w powiecie (źródło: www.osp.org.pl)	20
Rysunek 4 Mapa gminy Koło (źródło: http://pl.wikipedia.org/)	21

TABELA 52 KTO STOSOWAŁ WOBEC PANA/PANI PRZEMOC FIZYCZNĄ LUB PSYCHICZNĄ?	59
TABELA 53 CZY KIEDYKOLWIEK UDZIELIŁ(A) PAN/PANI POMOCY OSOBIE DOZNAJĄCEJ PRZEMOCY?	60
TABELA 54 JAKA BYŁA FORMA UDZIELENIA POMOCY? (jeżeli pytanie poprzednie brzmi NIE pytanie pomijamy)	60
TABELA 55 ANALIZA SWOT, OBSZAR: UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE	62
TABELA 56 ANALIZA SWOT, OBSZAR: OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE	63
TABELA 57 ANALIZA SWOT, OBSZAR: DZIECI, MŁODZIEŻ, RODZINA	64
TABELA 58 ANALIZA SWOT, OBSZAR: OSOBY STARSZE	64
TABELA 59 ANALIZA SWOT, OBSZAR: ROZWÓJ KADR I SŁUŻB POMOCOWYCH	65
TABELA 60 CEL STRATEGICZNY 1	71
TABELA 61 CEL STRATEGICZNY 2	73
TABELA 62 CEL STRATEGICZNY 3	75
TABELA 63 CEL STRATEGICZNY 4	76

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1 Stosunek liczby kobiet i mężczyzn w gminie	26
Wykres 2 Gęstość zaludnienia w Gminie Koło	27
Wykres 3 Saldo migracji mieszkańców Gminy Koło	28
Wykres 4 Procentowy udział grup mieszkańców Gminy Koło.....	29
Wykres 5 Liczba uczniów w latach 2006-2014	33

PRZEWODNICZĄCA RADY

Teresa Bilinska